

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

6 juni 1986

Jaargang 6, nummer 19

Rapport commissie coördinatievraagstuk

Verregaande autonomie voor faculteiten bepleit

Het bestuurlijke apparaat van de universiteit moet voor 1990 verregaand gedecentraliseerd worden. Het College van Bestuur zou zoveel mogelijk bevoegdheden overdragen aan de faculteiten, die voor dat doel de beschikking moeten krijgen over een uitgebreid faculteitsbureau. Op centraal niveau blijft dan een relatief klein dienstenapparaat over dat zich niet langer bezighoudt met de dagelijkse gang van zaken binnen de instelling.

Op korte termijn kan het College van Bestuur een goed begin maken met de decentralisatie door zich minder met details bezig te houden en meer met de grote lijnen. Daarvoor is nodig dat de werkzaamheden van de centrale diensten in goede banen geleid worden door een coördinator, die verantwoordelijk wordt voor de beleidsvoorbereiding en -uitvoering.

Die aanbevelingen zijn afkomstig van de speciale commissie die eind vorig jaar door de Universiteitsraad het College van Bestuur is ingesteld om de impasse rond de coördinatie van de algemene diensten te doorbreken. In de commissie zaten de drie leden van het College van Bestuur en drie leden van de Universiteitsraad (Struyker Boultier, Cohen en raadsvoorzitter Meets).

De commissie heeft niet alleen een historische analyse van de problematiek gemaakt. Er is ook geredeneerd vanuit een ideaalbeeld dat moet gelden voor de universiteit in een volgroeiende situatie. De mogelijkheden om daarbij met originele oplossingen te komen, waren in ruime mate aanwezig, omdat de wetgever in de nieuwe Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs de instellingen veel vrijheid laat de organisatiestructuur naar eigen behoefte te regelen.

Uit de diagnose die de commissie stelt blijken er nogal wat knelpunten te bestaan in de organisatie. De 'platte' organisatievorm zonder al te veel hiërarchische verhoudingen, die heel geschikt was voor beginfase van de universiteit, heeft zich niet aangepast aan de uitbreiding van de universiteit. Het College van Bestuur moet zich daardoor teveel bezighouden met management en kan zich niet behoorlijk bezinnen op beleidskwesties. De algemene diensten zouden de nodige ruimte kunnen creëren door het management goed te behartigen, maar volgens de commissie verloopt de coördinatie tussen de diensten daarvoor veel te slecht. De kwestie sleept al jaren en daarbij komt een recenter probleem: ook tussen het centrale niveau (college en diensten) en het decentrale niveau (de faculteiten) verloopt de afstemming van het beheer moeizaam. De commissie concludeert daar duidelijk een nieuwe leemte in de coördinatie.

Dit laatste probleem zou goeddeels verholpen kunnen worden door het overhevelen van taken, die nu centraal vervuld worden, naar de faculteiten. De commissie denkt daarbij aan het overhevelen van hele dien-

sten naar de faculteiten, het splitsen van organisatorische eenheden in centrale en decentrale eenheden en aan het detacheren van medewerkers uit de centrale diensten naar de faculteiten.

Faculteiten als autonome 'schools'

De commissie denkt aan de Amerikaanse 'schools' als een mogelijk model voor een gedecentraliseerde universiteit. De faculteiten krijgen in dat model een budget toegewezen op grond van een meerjarenplanning. Periodiek worden kwaliteit en kwantiteit van onderwijs en onderzoek aan controle onderworpen. Voor de rest wordt het aan de faculteiten overgelaten om de toegekende middelen te beheren. Op het gebied van financiën, personeel, goederen en ruimte zelfstandig moeten opereren. Als taken die dan op centraal niveau overblijven, ziet de commissie onder meer de strategische ontwikkeling van de universiteit, de controle van de kwaliteit, externe middelenverwerving, voorlichting en de algemene lijnen van personeelsbeleid of juridische vraagstukken. De commissie onderkent naast de voordelen ook de nadelen van deze constructie. Met name de interfacultaire samenwerking op gebied van onderwijs en onderzoek kan in gevaar komen. Dat zou ten koste kunnen gaan van het instellingsprofiel.

Voor de korte termijn zouden het college en de faculteiten aan voorstellen moeten werken voor een gefaseerde decentralisatie en decentralisatie.

Secretaris/coördinator

Tenslotte gaat de commissie uitvoerig in op de coördinerende schakel tussen de centrale diensten en het College van Bestuur. Tot nu toe heeft de coördinatieproblematiek zich voornamelijk toegespitst op de vraag in wiens handen deze taak gelegd moet worden: een 'sterke' secretaris, een directeur of een team van het diensthoofden. De laatste oplossing is zonder succes uitgeprobeerd en de eerste oplossing is strij-

Twee exposities

"BEELDteken" en "Eindexamen 1986" zijn twee exposities van beeldende kunst, die dezer te zien zijn in en rond Hoofdgebouw en het Bonnefantencomplex. "BEELDteken" is een hommage van ex-leerlingen van Piet Killaars aan hun leermeester ter gelegenheid van zijn afscheid van de Stadsacademie. Zesentwintig leerlingen hebben een bijdrage geleverd. De werken zijn geëxposeerd in de tuin van het Hoofdgebouw. Het eindexamenwerk van de leerlingen van de Stadsacademie is te zien in de gangen van de Universiteitsbibliotheek (Bonnefantencomplex). Een nadere kennismaking met Piet Killaars en de Stadsacademie op pagina 7.

Op de foto: "Stroming" van Yvonne Mostard.

dig met de positie van de huidige secretaris, drs. B. Niessen, die zich vooral concentreert op ondersteuning van het College van Bestuur.

Aanvankelijk koos de commissie voor een directeur, maar later heeft men die functie gewijzigd in die van coördinator. Deze functionaris zou al op korte termijn aangetrokken kunnen worden en een plaats krijgen naast de secretaris van het College van Bestuur, aan wie aanvankelijk de coördinatie was opgedragen. De commissie denkt dat op langere termijn de dubbelfunctie van secretaris/coördinator door een en dezelfde persoon te vervullen is.

Jacques Herraets

ReisLust

Tot 13 juni kun je nog meedingen naar een van de interessante boekenbonnen die wij uitdelen onder de inzenders van reisverhalen die een plaats krijgen in de laatste *Observant* voor de vakantie, die 19 juni verschijnt. De spelregels zijn beperkt tot een minimum. Alles wat te maken heeft met het bewegen van A naar B, kan een leuk verhaal opleveren.

Leuke verhalen zijn niet lang: hoogstens twee a drie kantjes.

Inzendingen voor 13 juni sturen naar *Observant*, kamer 304, Hoofdgebouw.

Wie twijfels heeft kan voor goede raad bellen naar de redactie, toestel 319.

Lotgevallen der Nederlandse studenten in China ofwel: Hoe 7 Hollandse hoofden volgestopt werden met het Chinese gezondheidszorgsysteem

Vol goede moed begonnen wij, het puikje van Maastricht(?) op maandag 31 maart, niet al te zeer gespeend van Westerse genoegens (zelfs een normale éénpersoons w.c. en warme douche, indien je technisch genoeg bent iedere dag een schakelaar te repareren) met onze eerste cursusdag, waarop het gehele Chinese gezondheidszorgsysteem er in geramd werd d.m.v. een lezing en een enorm pak literatuur. Een goed begin is het halve werk zeggen we dan maar. Weg met de visioenen van rustige weken om lekker bij te komen van het harde werken in Nederland. Vergissen is menselijk.

De volgende dag nemen we ons eerste kijkje op een Chinese poli. Nadat we ons door drommen Chinezen hadden heen geperst, waren we in staat een kijkje te nemen in de praktijkruimtes. Zouden we niet storen met zo'n grote groep? Hoe zou het zitten met de patiënten. Zouden die het niet erg vinden in hun privacy aangetast te worden door 7 nieuwsgierige Westelingen?

Ach nee, ook zonder ons is de ruimte al vol genoeg. Deuren zijn er niet en er worden wel 4 patiënten tegelijk behandeld in een kamertje van 3 bij 3. Voor de meest delicate plekjes is er een onderzoeksbank met gordijn, maar dit wordt zelden geheel dichtgeschoven. Chinezen en groepsgeest blijken een leuke combinatie te zijn.

Verder zien we hoe de Chinezen met af en toe heel eenvoudige middelen (spuiten en naalden worden bijvoorbeeld meerdere malen gebruikt) toch een kwalitatief redelijke gezondheidszorg hebben weten op te bouwen, hoewel het natuurlijk wel een absolute must is -volgens hen- om in Canton tien CT-scanners en één NMR te hebben. Prioriteiten moet je stellen...

De rest van de cursus bestond uit lezingen en bezoeken aan gezondheidsinstellingen, welke combinatie, naar onze mening, er zelfs in slaagde ons de finesses van het Chinese

gezondheidszorgsysteem bij te brengen. Naar onze hoop weten wij er nu meer van af dan de Chinezen zelf.

Eén der hoogtepunten was een door ons aangeboden lezing. Nadat we met kinderlijk genoegen het bord met verschillende kleuren krijt vol hadden gekladderd met tulpen, molens en welkomstgroeten om de Chinezen eens een koekje van eigen deeg te geven, lichte Focco de Nederlandse gezondheidszorg en Klaas het Maastrichts studiesysteem voor een niet al te grote hoeveelheid Chinezen. Daverend sukses! In de hierna volgende discussie, waar we

allemaal aan deelnamen, rees al snel het vermoeden bij ons, dat ze het toch niet allemaal begrepen hadden... Misschien kwamen ze alleen maar om hun Engels te oefenen (hetgeen een goede zaak zou zijn, want wat oefening konden ze zeker nog wel gebruiken), want al na een week in China vermoedden wij een grote waarheid in de stelling: "Een Chinees spreekt beter Engels, naarmate hij liever naar het buitenland wil".

Al met al hebben we een leuke cursus gehad, waarin we zelfs het idee hebben opgedaan weer een nieuwe cursus te gaan volgen: 3 weken

acupunctuur op een ander college in de stad. Leon en Gabriël voelden hier uiteindelijk toch niet zoveel voor en zijn naar Tibet vertrokken.

Voor de rest van ons is het nog steeds om half negen present zijn (ook op zaterdag!) en stevig aanpoten. Maar daar schrikken wij R.L.-ers toch niet voor terug.

Eckhard von Asmuth, Klaas Boonstra, Focco Boekkooi, Leon Dingelstadt, Iris Höppener, Gabriel Jansen, Margreeth Oyevaar.

UITNODIGING

Vanwege het R.K. Studentenpastoraat Maastricht,

voor de **Eucharistie-vieringen** op elke zondagmorgen om 11.00 uur en op elke donderdagavond om 19.30 uur;

voor deelname aan de **geloofscursussen** die gehouden worden eenmaal per maand op dinsdag en donderdag. Inlichtingen en aanmelding op het Secretariaat;

de maandelijks open **conferentie-avonden**, waaromtrent telkens nadere mededelingen verschijnen (thema, spreker en datum)

Alle activiteiten vinden plaats in het Studentenhuis, pand Boschstraat 97, vlak naast de Sint Matthias-kerk.

U bent van harte welkom!

De Studentenpastor is dagelijks bereikbaar voor persoonlijke gesprekken van 9.30-12.30 uur, in het Studentenhuis. Telefoon 043-211126.

(Deze advertentie werd ons van bevriende zijde aangeboden)

De zomer komt er echt aan.

Proef nu weer onze heerlijke vlaaien met verse rabarber of met aardbeien.

Stationsstraat 5

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

VLIEGEN

o.a.	campingvluchten	vanaf
Lissabon		435.-
Faro		446.-
Athene		482.-
Corfu		502.-
Kos		541.-
Kreta		547.-
Istanbul		553.-
Izmir		553.-
Cyprus		595.-
Tel Aviv		692.-
o.a.	wereldvluchten	vanaf
Milaan		470.-
Caïro		760 (B)
New York		875.-
San Francisco		1145 (B)
Bangkok		1395.-
Nairobi		1450 (B)
Caracas		1675.-
Jakarta		1795.-
Rio		1950.-
Sydney		2695.-

(B) = vertrek Brussel
Boeking & informatie bij de 28 NBBS Reisinwinkels of bel **071-145757**

de tarieven experts

Paarljes

Studente uit Delft zoekt per 1 augustus dringend kamer vanwege de grote afstand tot woonplaats. Telefoon: 015-561675.

Wij rijden deze zomer wekelijks naar Griekenland. Wie rijdt er mee? 080-558170. Luuk Dinjems, St. Annastraat 382, Nijmegen.

Te koop: Automatic Toyota Starlet DX 1.3. Bouwjaar 1983. Gereden 22.000 km. In perfecte staat. Prijs f. 13.000,-. Tijdens kantooruren bereikbaar tel. 888618.

Te koop: Seat Fura. 1 jaar oud, luxe uitvoering. Voor informatie en prijs: H. Prick, tel. 157.

Wegens overcomplete. Goedkoop af te halen:

- ronde eettafel met 5 stoelen
- buffetkast uit grootmoederstijd
- boekenkastje met glazen schuifdeur
- tweepersonsbed
- bankstel (bruin - rib)

Bellen: (888)-566.

Hoe Lubbers het flikte

De laatste dagen vóór de stembus doorgelicht; hoe de PvdA-angst werd angeblazen. Formatie: Nijpels ineens bedekt met de christelijke mantel der liefde.

Bibeb en dr. Lelie, directeur verpleeghuis, over geriatric, de hebzucht der familieleden en de euthanasie. Tsjernobyl: de nieuwe stralingsnormen zijn soepeler gemaakt, al beweert men van niet. Het schoonpraten.

Gesprek: August Willemsen, schrijver van Braziliaanse brieven, over drank, vertalen.

VN's Detective- en Thrillergids

Bijlage: 215 misdaadauteurs en 700 misdaadboeken. Hoe volwassen is de Nederlandse thriller. In VN's Boekenbijlage: Koos Vorink: een halve biografie. Annie M.G. Schmidt. Rudi van Dantzig. Wim Kan.

Wie ergens voor staat, leest Vrij Nederland.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter).
Kees Schröer (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris).
Erik de Graaff
Ton Hamelcers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie:

Bart Brouwers
Ton Hamelcers.
Jacques Herraets (cindredacteur).
André Cremer
Lucia Geurts
Paul Gobée
Judith Habets
Toine Houben
Evelyne de Leeuw.
Jan Mokkenstorm
Redactie-assistent:
Liesbeth van Hoef
Foto's: Hans van Dijk.
Coen van der Gugten,
fotopersburo Widdershoven
Franco Gori
Tekeningen: John Prop. Raph de Haas. Benoit Hermans
Druk: Limburgs Dagblad. Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paarljes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938 werkdagen bereikbaar na 18.00 uur, vrijdag de hele dag. Tarieven op aanvraag Paarljes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), THT-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wageningen Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman

Rechtspositie AIO's blijft vol onzekerheden

delijke aanstelling voor ten hoogste vier jaar. Alleen in noodgevallen ("persoonlijke overmacht") is verlenging met een jaar mogelijk. In die vier jaar werkt de aio aan een onderzoek, dat kan uitmonden in een promotie. Voor elke gepromoveerde ontvangt de instelling achteraf een premie als honorering van de begeleiding. Een meer economische, dan wetenschappelijke of onderwijskundige stimulans dus voor de hooggeleerde promotores.

Driekwart van de tijd is voor het onderzoekswerk en de daarop afgestemde opleiding en begeleiding beschikbaar. Voor de resterende 25% van hun tijd kunnen de aio's ingezet worden voor onderwijs- en bestuurstaken. Omdat de faculteiten hun werk alleen maar zien groeien, leeft bij velen de vrees, dat tijdrovende of minder aangename onderwijsbezigdheden afgeschoven worden naar de aio's. De vraag is, wie daarmee gediend is.

Geld het grote probleem

De faculteiten stellen een algemeen opleidingsplan vast, dat voor iedere aio individueel kan worden aangepast en ingevuld. Een groot probleem is het geld. Instellingen zijn verplicht een minimum aantal aio's in dienst te nemen, maar krijgen geen extra geld voor ondersteuning. Aio's zullen dan ook heel veel werk dat normaal door technisch of administratief personeel gedaan wordt, zelf moeten doen. Heeft een aio een opleiding nodig, die de eigen instelling niet kan verzorgen, dan zal het geld daarvoor ergens vandaan moeten komen. Maar wie dat moet betalen, is voorlopig nog een open vraag.

De financiële positie van de aio zelf is ook verre van rooskleurig. Het salaris is afgestemd op het productieve deel van de werktijd (onderzoek, onderwijs en bestuurlijke taken). Men neemt aan, dat het pro-

ductieve deel groeit in de loop van de jaren. Daaraan gerelateerd groeit ook het loon. Een beginner krijgt 1758 gulden, een vierdejaars eindigt met 3133 gulden. Geen vetpot. Instellingen hebben de minster dan ook gewezen op het gevaar, dat het beter betalende bedrijfsleven pas afgestudeerden wegtrekt. Alleen de weinigen zeer gemotiveerden (die bijvoorbeeld nog niet kunnen scheiden van de eigen Alma Mater) of degenen die dreigen werkloos te blijven, zullen het aioschap ambieren. De minister heeft beloofd na een jaar de lonen bij te stellen, als blijkt dat dat een struikelblok is. Een ander probleem is de dienstplicht. Aio's zijn werknemers en uitstel van dienstplicht is dus niet mogelijk. Maar aio's volgen ook onderwijs. Om die reden wil minister Deetman dat voor hen dezelfde regeling geldt als voor full-time studenten. Dit is nog niet uitgevochten tussen de departementen onderwijs en defensie. Daar vreest men een tekort aan dienstplichtigen.

In het voorliggende aio-plan is een evaluatie na een jaar ingebouwd. Blijkt bij die beoordeling dat de aio niet voldoet, dan kan ontslag volgen. Een flinke stok achter de deur.

De vraag is of een aio in alle redelijkheid na een jaar al op zijn merites beoordeeld kan worden. Vaak is dat eerste jaar alleen al nodig om het onderzoek op gang te brengen en literatuurstudie te verrichten.

Zoals blijkt uit de discussienota zitten de faculteiten nog met heel wat problemen in hun maag: ruimtegebrek is daarvan nog het minste. Vooral de oudere faculteiten zien aankomen, dat er flink gereorganiseerd moet worden om de instroom van aio's op een aanvaardbare manier te kunnen inbedden.

Lucia Geurts

in september doen de eerste assistenten in opleiding (AIO's) hun intrede in het wetenschappelijk onderwijs. Volgens afspraak heeft de universiteit de verplichting op zich genomen het komende jaar 63 aio-plaatsen open te stellen en in 1989 moeten er tenminste 250 aio's in Maastricht werken. Verwacht wordt dat de Tweede Kamer de wetsvoorstellen met betrekking tot het tweede fase onderwijs - waarin de aio's passen - geruisloos aanvaardt. Het College van Bestuur heeft daarom de dienstpersonele Zaken verzocht, in overleg met de faculteiten zo spoedig mogelijk met de werving en selectie te beginnen.

een aantal voorwaarden moet echter nog geregeld en door de universiteitsraad vastgesteld worden. Een discussienota hierover ligt bij de leden van de raad op tafel. Deze was voorgelegd voor de vergadering in mei, maar moest plaats maken voor het Ontwikkelingsplan. Wil het college het voorbereidend werk op tijd klaar krijgen, dan zal de nota in de komende vergadering op 12 juni in elk geval besproken moeten worden.

een ad hoc commissie "Invoering aio-stelsel", bestaande uit medewerkers van de diensten Personeel en Algemene en Juridische Zaken en de POB, coördineert de uitwerking van het rechtspositiereglement en de organisatie rondom de aanstellingen. De Maastrichtse bestuurders hebben de richtlijnen van minister Deetman op de voet gevolgd. Dat betekent een keurslijf van regels. De plichten zijn eenduidig, de rechten multi-interpretabel.

Stimulans voor promotores

AIO's zijn leden van het wetenschappelijk personeel met een tij-

Deetman wenst internationale samenwerking

Nederland te klein voor universiteiten

universiteiten moeten uitkijken dat ze niet te zeer georiënteerd raken op hun onmiddellijke omgeving. In plaats daarvan zouden ze de blik verder over de landsgrenzen moeten richten. In Europees verband zouden de universiteiten bijvoorbeeld een coöperatieve Taakverdeling en Concentratie kunnen afdwingen.

Wat zei maandag 2 juni de demissionaire minister van Onderwijs, drs. W.J. Deetman, tegen de VSNU. De vereniging van samenwerkende Nederlandse universiteiten vierde de officiële opening van haar kantoorpand in Maastricht. Het was de afgelopen weken niet de eerste keer dat de minister een lans brak voor internationalisering van het hoger onderwijs.

Het enkel omdat het van economisch belang is, maar ook omdat het kwaliteitsverbetering inhoudt,

zouden Europese universiteiten meer moeten samenwerken. En liefst niet op een al te vrijblijvende manier, vindt Deetman. Studenten zouden bepaalde delen van het onderwijsprogramma verplicht in het buitenland moeten volgen; en voor onderzoekers zou verblijf aan een buitenlandse universiteit een ijkpunt voor bevordering (binnen de BUWP) moeten worden. Financiële hindernissen zijn daar eigenlijk niet bij, aldus de bewindsman: het nieuwe beurzenstelsel voorziet in de mogelijkheid buitenslands te studeren, en wetenschappelijk personeel zou z'n oprisverlof buitenslands kunnen doorbrengen. Samenwerking met betrekking tot onderzoeksprogramma's (Esprit, Brite, Race) moet ook worden gestimuleerd. Dat vergt grote investeringen maar, zei Deetman, door zeer dure apparatuur doelmatiger te gebruiken kan het beleid zorgvuldiger worden. Onderzoeksprogramma's moeten

internationaal ook beter op elkaar worden afgestemd. Deetman beperkte zich daarbij niet tot contacten tussen Europese universiteiten: ook in het kader van de ontwikkelingssamenwerking moet die afstemming plaatsvinden.

Half mei beweerde Deetman in dat kader al (bij een toespraak tot het Haagse opleidingsinstituut voor Derde Wereld-studenten, het Institute for Social Studies) dat het gelde dat Ontwikkelingssamenwerking aan onderwijs uitgeeft, onder de zeggenschap van O&W moet komen. Bovendien moet dat budget - nu 230 miljoen - omhoog naar een miljard.

De kosten die internationale onderzoeksprogramma's aan investeringen met zich meebrengen, de taalproblemen, de te verwachten grootschaligheid en het feit dat internationale samenwerking het bewustzijn van nationale belangen bevordert, waren de hindernissen die Deetman noemde. Van dat laatste is de wat moeizame start van het European Action Scheme for the Mobility of Students (ERASMUS) een voorbeeld. Met name de Bondsrepubliek acht het niet in haar belang om veel geld in Erasmus te investeren.

Esther Hageman/UP

Verzuiling Onderuit

Over het sociaal-historisch gebeuren in de provincie Limburg ligt een grote hoeveelheid schitterend materiaal in de archieven te wachten op verwerking. Het ziet er naar uit dat daarmee thans een vruchtbaar begin is gemaakt.

In 1983 kwam een belangwekkend Gronings proefschrift tot stand van de uit Maastricht afkomstige historicus Jos Perry onder de titel "Roomsche kinine tegen Roode Koorts. Arbeidersbeweging en Katholieke Kerk in Maastricht 1880-1920". Op 27 juni a.s. zal Loek Kreukels, medewerker aan de RL en oud-medewerker van het Sociaal Historisch Centrum Limburg, een omvangrijke dissertatie verdedigen aan de Rijksuniversiteit Utrecht, die de naam draagt "Kolen en Kompels" en die handelt over de geschiedenis van de mijnwerkers. Belangstelling in dezelfde richting blijkt te bestaan onder degenen die zich voorbereiden op het behalen van het diploma geschiedenis M.O.-B, gegeven het feit dat in die kring zeer recent een eindschrijft tot stand kwam van de hand van Jos Schols over kapelaan Jan Hendrik Wijnen, die in Maastricht aan het eind van de vorige eeuw veel gerucht veroorzaakte door zijn strijd tegen de kinderarbeid.

Uit de studie van Perry is reeds gebleken, dat de groei van deze belangstelling niet in de laatste plaats zo belangrijk is, omdat door de aan het licht komende feiten traditionele inzichten en voorstellen over met name de historische gebeurtenissen van de laatste eeuw, de periode van de verzuiling in ons land, grondig onderuit worden gehaald, althans voor wat het verloop daarvan in Limburg betreft. Wanneer men daarbij afgaat op wat in krantenpublicaties tot nog toe naar buiten kwam over het werk van Kreukels en van Schols, moet voorts worden vastgesteld dat deze conclusie daardoor geenszins verzwakt, maar eerder bevestigd en zelfs versterkt wordt. En het gaat daarbij bepaald niet om onbenulligheden, maar om fundamentele zaken als de rol van de Kerk en haar bedienaren in het politiek-maatschappelijke gebeuren, haar verhouding tot sociale standen en organisaties met daaruit voortvloeiende consequenties en -om het hierbij in dit bestek te laten- de grondslag van het verzuilingsstreven in theorie en praktijk.

Voor dit laatste is van betekenis ook voor het doorgronden van het uiteindelijke effect van dit streven in de latere decennia. Men vindt in het hier bedoelde materiaal de niet te omzeilen verklaring waarom de ineensstorting van het organisatiebestel, dat met grote hardnekkigheid vanuit de verzuilingsoptiek systematisch werd opgetrokken, door interne zwakte uiteindelijk niet bestand zou zijn, niet zou kunnen zijn tegen de stormen waaraan het op den duur kwam bloot te staan. Veel elementen ervan zijn intussen al bezweken. De overrompelende resultaten juist in de zuidelijke provincies bij de beide laatste verkiezingen wijzen uit, dat die neergang nu óók op politiek terrein fors aan het doorzetten is.

Men moet er niet verbaasd over zijn, wanneer deze historische gang van zaken uiteindelijk tevens aan het licht zal brengen, dat wat men door middel van het verzuilingsinstrument aan "kwaad" heeft willen bestrijden -vooral uiteraard onkerkelijkheid, ongelooft, onverschilligheid t.a.v. het geloof e.d.- door het opjagen van het maatschappelijk isolement juist werd bevorderd.

Men zie in dit verband wat ik bij de vorige gelegenheid al schreef over de situatie aan de Katholieke universiteit in Nijmegen.

Dr. J.G.H. Tans

Informatica

"Als de Informatica-universiteit kans van slagen wil hebben, moet ze worden omgevormd tot een Excellente Hogeschool voor Bedrijfskundig Onderwijs, kortweg de EHBO." Deze stelling poneerde prof. ir. P.A. Tas bij de openbare aanvaarding van het ambt van buitengewoon hoogleraar informatiesystemen op 30 mei 1986 aan Nijenrode, Hogeschool voor Bedrijfskunde. Tas is van mening dat in de informatiekunde een scheiding

tussen techniek en gebruik noodzakelijk is en dat de informatiekunde een onderdeel van de opleiding van ondernemers moet zijn. "Het concept van de Informatica Universiteit is een mengsel van informatica, informatietechniek, informatiekunde en bedrijfskunde. Waarom het woord informatica in de naam van de universiteit zo'n dominante rol speelt, is onduidelijk." Tas ziet in dit soort onduidelijkheden een bewijs van de worsteling in het vakgebied. Volgens Tas moet de leemte, die is ontstaan tussen de ontwik-

keling van de informatietechniek en de bekendheid met toepassingen bij managers en ondernemers zo snel mogelijk worden opgeheven. "Beheersing van de informatietechniek wordt pas mogelijk als de ondernemer wordt opgeleid tot iemand die in staat is de organisatie in termen van informatica te zien en te leiden." De nieuwe hoogleraar gelooft niet dat informatiebeleid iets is dat autonoom ontwikkeld kan worden, los van bedrijfsbeleid.

Ku..

Het onderwijs is er niet anders, het onderzoek evenmin. Toch studeer je in Tilburg niet aan een universiteit, maar aan een hogeschool. Waarom dan niet die naam veranderen en verdere verwarring voorkomen? Jarenlang al is men in Brabant vruchteloos bezig dat voor elkaar te krijgen. De katholieke signatuur vormde het grote struikelblok: Katholieke Hogeschool Tilburg (KHT) ging nog wel, maar de afkorting van Katholieke Uni-

versiteit Tilburg werd wat al te onsmakelijk, ofschoon (of juist omdat) het 'three letter word' erg gemakkelijk in de mond ligt. Een mogelijkheid was de letters iets anders te rangschikken (TKU bijvoorbeeld), maar dat idee werd als te gekunsteld van de hand gewezen. Op 1 september is het echter toch zover: dan mag de KHT aanschuiven in de eregalerij van Nederlandse universiteiten. De nieuwe naam: Katholieke Universiteit Brabant, KUB dus. De TH's van Delft en Twente hebben trouwens ook al laten weten erg ongelukkig te zijn met het toekomstige TUD en TUT

Met de bul in de hand

Jet Custers

In het epicentrum

Tijdens haar studie Sociale Gezondheidskunde was Jet Custers hostess in Portugal. Nu is zij persoonlijk assistente van professor Co Greep. In beide banen moet ze stress-bestendig zijn. Tussen alle bedrijven door, vindt ze tijd om deze rubriek te vullen. Het wordt een makkelijk interview. Ze heeft haar verhaal op papier gezet, klip en klaar. "Ik spring anders van de hak op de tak". Het is een verhaal over georganiseerde beweeglijkheid.

Na de middelbare school studeerde ze aanvankelijk antropologie en werkte een tijdje. Uiteindelijk wilde zij een studie die te maken had met gezondheidszorg en management. Gezondheidswetenschappen leek precies bij haar wensen te passen. In 1980 werd zij studente van het eerste uur. In de zomervakanties ving zij in Portugal vrolijke en lastige gasten op. In 1983 besloot ze dat een heel seizoen (van maart tot november) te doen. "Dat kostte me wel een jaar, maar uiteindelijk heeft het me voordeel gebracht. Ik kwam terug en de studie bleek nogal veranderd te zijn. Blokken waren omgegooid of verdwenen. Ik moest een heel nieuw programma maken en kwam terecht in groepen van andere studiejaren. Dat is prima. In een nieuwe jaargroep zit je niet vast, je begint met een schone lei en je kunt alles in praktijk brengen, wat je hebt geleerd.

In Portugal kwam ik in contact met de gezondheidszorg daar. Het is het armste land van West-Europa, met weinig voorzieningen, maar het is ook het eerste land, dat gezondheidscentra oprichtte, volgens de principes van Primary Health Care: alle eerstelijnszorg bij elkaar. Zeven jaar voordat dergelijke ideeën door de World Health Organization in Alma Ata werden gelanceerd. Ik wilde daar stage lopen. Dat stuitte op weerstand: te ver weg, te weinig contact met de stagebegeleider. Ik had het plan al opgegeven, toen iemand zei: ga eens met professor Van der Werff praten. Hij regelde het meteen. Ik ben daar vier maanden geweest. Eerst stapels documenten doorlezen en mijn hotel-portugees uitbreiden met gezondheidszorg-portugees. Ik kreeg daarbij veel steun van mensen aan de Escola Nacional de Saude Publica. Daarna onderzocht ik drie gezondheidscentra in Lissabon en drie in Viano de Castelo, op het platteland naar hun functioneren en hun toekomstmogelijkheden."

Niet alleen haar stagekeuze was buitengewoon, ook haar scriptie: ze schreef die in het Engels, een nouveauté in de faculteit. In juni 1985 studeerde ze af.

Jet is een fan van het Maastrichtse onderwijssysteem. "Ik vind het goed om met groepen en probleemgericht te werken. Het is jammer als ze dat loslaten. Je ziet dat mensen zich steeds meer laten leiden door wat ze moeten doen om hun punten te halen en niet door wat ze zelf willen doen. Zelfwerkzaamheid is ook prima. Bij ons was het meer zelfredzaamheid. Er was niets. We gingen met zijn allen naar het studielandschap, met stapels boeken in de Rode Zaal, want daar mocht je praten. En dan maar zoeken. Daar kwamen hele goede contacten uit voort. We waren een hechte groep. We mochten alles, ze luisterden nog naar ons. Ik ben blij, dat ik het begin heb meegemaakt."

Een paar puntjes van kritiek: Desinteresse van sommige medewerkers, vooral ten opzichte van het onderwijs; het loslaten van de evaluatie van het groepsproces en het persoonlijk functioneren van mensen in de groep en onvoldoende aandacht voor sociale vaardigheden en statistiek. "Dat werd ook zo moeilijk gebracht, niet enthousiast. Dat

schrikt mensen af. Ik vond het wel leuk en heb bijvoorbeeld een extra cursus computerkunde gedaan."

Dezelfde vriendin die Jet naar Van der Werff stuurde, zei dat ze eens met professor Greep moest gaan praten. Die was bezig met een kliniek in Portugal. Dat bleek nog verre toekomstmuziek, maar hij had wel een persoonlijk assistente nodig. "Of ik dat wilde zijn. Greep heeft mensenkennis, een soort zesde zintuig." Jet zou in dienst komen van de universiteit, maar dat liep aanvankelijk mis, "misschien door de bureaucratie". Na eerst zes maanden via een uitzendbureau gewerkt te hebben, kreeg ze op 15 mei van dit jaar een aanstelling. Een zeer tijdelijke: tot 1 januari komend jaar.

"Ik ben manasje van alles. Ik bereid lezingen voor, nota's, artikelen. Ik zoek stukken op en dan spelen Greep en ik samen onderwijsgroepje. We brainstormen, hij vanuit zijn medische denkwereld, ik vanuit mijn studie. Ik stel voor mezelf leerdoelen op: waar moet ik achteraan? Mijn inhoudskundigen zijn vaak studiegenoten. Die zitten overal. Dat is prima. Verder lees ik stukken door en geef commentaar. Daar heeft Greep geen tijd voor. Soms moet ik namens hem naar een congres. Ik ben ook bij gesprekken aanwezig, maak notulen.

Je moet wel flexibel zijn. Er gebeurt hier van alles tegelijk en dat betekent dat ik telkens moet overschakelen van het ene onderwerp naar het andere. Ik krijg daarvoor alle vrijheid. Greep is bezig met een onderzoek naar integratie van gezondheidswetenschappen en medicijnen tot één faculteit. Hij is ook bouw gemachtigde, zit in het Network en bereidt die kliniek in Portugal voor. Het is natuurlijk handig dat ik Portugees spreek en vanuit mijn stage contacten daar heb.

We vormen een goed team, vullen elkaar aan. Ik word hier weleens de "socio" genoemd, maar we kunnen over onze denkbeelden praten. Het enige waar ik moeite mee heb is de enorme energie van die man. Ik hol constant achter hem aan. Soms denkt hij zo snel, dat ik stappen mis." Over de toekomst is Jet optimistisch. "Het liefst zou ik natuurlijk naar Portugal gaan om die kliniek verder te organiseren. Maar ik maak me niet bezorgd: met mijn studie heb ik enorm veel mogelijkheden. Ik zit nu op een prima plek, steek ontzettend veel op. De sociale vaardigheden die ik in mijn studie miste, leer ik hier. Ik zit in het epicentrum."

Lucia Geurts

.U.

Er komt op 1 september nog een universiteit in Brabant: de Technische Universiteit Eindhoven (TUE). Ter gelegenheid van de naamsverandering besloot de redactie van TH-berichten, het weekblad van de Eindhovense Hogeschool, ook een nieuwe naam voor het blad te bedenken. De redactie zelf kwam er niet uit, maar een prijsvraag bracht uitkomst. Met ingang van het nieuwe studiejaar krijgen de Eindhovense studenten elke week een Cursor in de bus. Voor de winnares van de prijsvraag, Vera de Kort, geldt dat trouwens niet. Zij is studente Nederlands in Leiden. In de trein had ze toevallig een nummer van TH-berichten gevonden, met daarin de prijsvraag. De naam Cursor was gauw gevonden. "Het ding is razendsnel, wijst precies aan waar 'het' aan de gang is en is etymologisch verwant aan krant." De redactie was ook erg ingenomen met de Leidse inzending, want ze liet er 125 Eindhovense voor vallen. TUE-nieuws, ActUEel, Tueter, Momentum en Tussendeur zijn enkele van de licht bevonden inzendingen. De redactie is zich er trouwens wel van bewust dat de faam van een blad niet alleen door de naam bepaald wordt.

(TH-berichten)

Verspilling

De universitaire verspilling neemt af. Dat is de conclusie in een beschouwing over de financiering van het wetenschappelijk onderwijs, die door de universiteiten naar de kabinetsformateur is gezonden. Ofschoon de hoeveelheid geld, die uit de onderwijsbegroting voor de universiteiten beschikbaar is, afnam, steeg de kwantiteit van het onderzoek en onderwijs. Zowel de productiviteit als het rendement vertoonde de afgelopen jaren een forse stijging. De beschouwing is echter niet bedoeld als pleidooi om de universiteiten de komende tijd nog meer te laten inleveren. W.J. Kooistra, opsteller van de nota, constateerde dat het bedrag, dat Nederland uittrekt voor onderzoek relatief een stuk lager ligt dan in de rest van Europa. Hij heeft de formateur gevraagd de universiteiten in de komende kabinetsperiode financieel te ontzien. Kort voor de verkiezingen heeft het kabinet aangegeven dat de uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek moeten worden verhoogd. De omvang van deze verhoging zal door het nieuwe kabinet worden vastgesteld.

(Mare)

VOOR F 256,- MAG JE BEST MUCHOS GRACIAS ZEGGEN.

In juli en augustus supervoordelig naar de Spaanse grens en ook weer terug. Met de Train Economique. Vanaf elk station in Nederland. Alleen gereserveerde zitplaatsen. Haal voor meer informatie de folder op het station.

EL TREN NO ES TAN MALO.

Aio's avant la lettre

"Als we onze mond niet opendoen, gebeurt er niets"

Djoeke van Dale en Jaap Toet hebben een jaar lang kunnen ervaren, wat het is om 'AIO-avant-la-lettre' te zijn. Vorig jaar besloot de Algemene Faculteit alvast een aantal assistenten in opleiding in dienst te nemen. Omdat zij de wegbereiders en proefkonijnen zijn voor de "echte" aio's, die komen gaan, praten we met Djoeke en Jaap over hun ervaringen.

deerden. Zij kregen gedurende een jaar een onderzoekersopleiding. De tweede lichting kreeg die opleiding niet. Djoeke: "Er is dus een groep die voor hun aanstelling als 'aio' onder andere getraind is in het lezen van wetenschappelijke artikelen. De anderen hebben dat gemist. We kunnen nu wel eisen, dat zij alsnog een dergelijke cursus krijgen. Maar in feite is dat mosterd na de maaltijd. Ze hebben hun literatuurfase nu al grotendeels achter de rug. "Een oplossing zou zijn bijscholing te organiseren, die afgestemd is op de behoefte van mensen. In de officiële regeling staat dat alle aio's in het eerste jaar van de aanstelling 25 blokken van een halve dag per week moeten volgen, zowel van algemene als vakinhoudelijke aard. Individuele invulling zou mogelijk moeten zijn. Volgens Jaap en Djoeke is

dat nauwelijks gebeurd. Jaap: "Mijn baas heeft er toevallig wel voor gezorgd. Ik ben tweeënhalve maand in Groningen geweest voor drie cursussen experimenteel onderzoek en twee statistiek. In Maastricht bestaan zulke cursussen niet." In de U-raad-nota over aio's wordt door de Algemene Faculteit gesproken over een "uit kroondocenten bestaande Coördinatie Commissie Onderzoek" die zich beraadt over bijstelling en nadere invulling van de opleidingscomponent. Volgens Djoeke en Jaap is de commissie die verantwoordelijk was voor het organiseren van het onderwijsprogramma opgeheven. "Als wij niet onze mond opendoen, gebeurt er niets."

Onderwijs geven

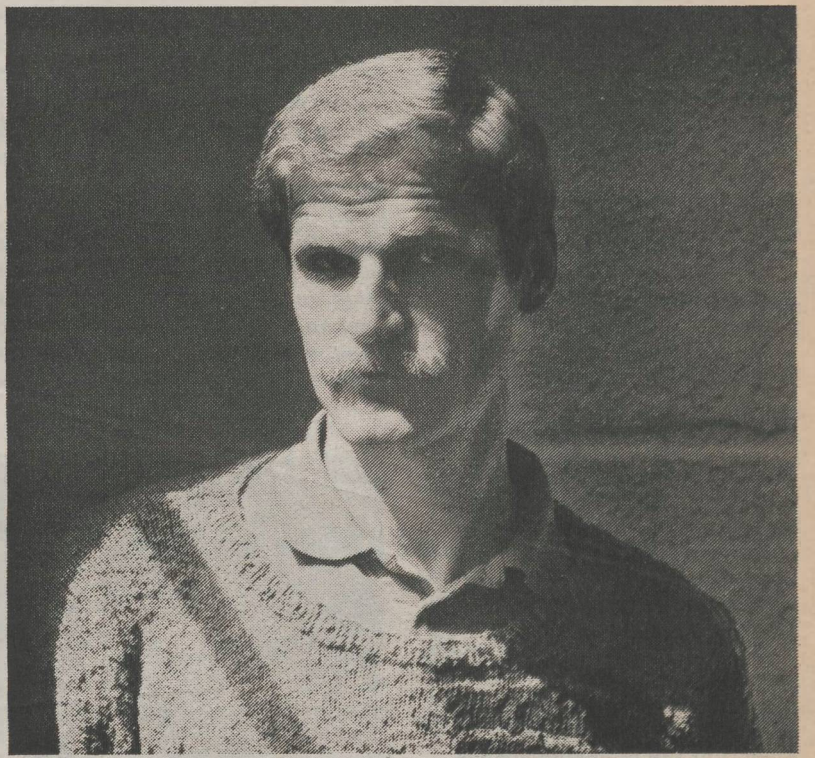
Niet alleen onderwijs krijgen ook onderwijs geven is aanleiding tot wrevel. Volgens de nu voorliggende regeling moet 75% van de tijd besteed worden aan onderzoek, scholing en begeleiding. De overige 25% zijn bestemd voor het geven van onderwijs en voor bestuurlijke taken. Ook op dit gebied handelen de capgroepen verschillend. Djoeke werkt bij Wim Saris (Humane Biologie) aan een onderzoek "Invloed van bewegen op vermagering". Daar wordt erop toegezien, dat ze niet teveel onderwijstaken heeft. Over de aard van die taken is overleg. Djoeke: "Ik word echt beschermd, maar ik geloof, dat dat een uitzondering is."

Jaap hoopt bij Gerjo Kok (GVO) te promoveren op een onderzoek "Voorbereiding op sociale druk in Gezondheidswetenschappen" (populair vertaald: hoe kun je mensen "inerten" tegen ongezond gedrag?). Omdat het aantal onderwijstaken te omvangrijk is voor het aantal medewerkers, moet Jaap maximaal ingezet worden. "Ik doe zes tutorschappen plus een aantal trainingen. De drie aio's hier krijgen volgend jaar bijna de helft van de tutorschappen. Eén afdeling verderop krijgen de aio's hooguit twee of drie groepen."

Op zich vinden Djoeke en Jaap het leuk en leerzaam, mee te werken aan het onderwijs. "Vooral als je op inhoudsdeskundige blokken gezet wordt. Dan heb je er zelf nog wat aan. Dat gaat nu ook gebeuren. Bovendien is het plezierig, dat je eens met andere dingen, dan je onderzoek bezig bent. Maar het kost waanzinnig veel tijd."

Tijd en geld

Een groot knelpunt voor de aio's van nu en van de toekomst is, dat er

Jaap Toet

geen geld voor extra voorzieningen is; niet in ruimte, mensen en middelen. Aio's moeten volgens een notitie van de commissie Personeelsbeleid van de universiteitsraad maar gestimuleerd worden, zoveel mogelijk zelf te doen. Dat betekent bijvoorbeeld: zelf je artikelen tikken. Jaap: "Gelukkig hebben wij hier heel aardige secretaresses. Maar die hebben ook maar twee handen. Als we het zelf moeten doen, laten ze dan tenminste personal computers neerzetten. Maar zelfs daarvoor is geen geld." Voor zijn onderzoek moet Jaap speciale apparatuur hebben in het psychologisch laboratorium. "Het lab is nog steeds niet verbouwd. Als het tegenzit, betekent dat een half jaar vertraging."

Nu komt elke onderzoeker wel eens obstakels op zijn weg tegen, die het werk vertragen. Maar de aio heeft geen tijd voor uitstel. Alleen om heel dringende persoonlijke redenen, zoals ziekte, kan de aanstelling met een jaar verlengd worden.

Tweederangs promovendi

* Het is nog maar de vraag of een aio, die wel fulltime is aangesteld het redt in vier jaar een kwalitatief produkt af te leveren. Niet voor niets wordt nu al gesuggereerd, dat aio's tweederangs promovendi zijn. Djoeke: "Het lage loontje houdt mensen tegen. Er is een gevaar, dat ze alleen aio worden, omdat ze anders werkloos zijn, niet omdat ze gemotiveerd zijn voor onderzoek en promotie." Volgens de wet moeten instellingen een minimaal aantal aio's in dienst nemen tegenover een maximum aantal kroondocenten.

De promotoren krijgen dus extra werk om al die doctores in de dop goed te begeleiden. Bovendien zijn aio's niet de enigen die kunnen promoveren. Ook via andere kanalen komen promovendi binnen en ook zij hebben recht op coaching. Voor aio's is het vervelend nolens volens als minderwaardig beschouwd te worden. Jaap: "Er worden wel eens flauwe grapjes over gemaakt. In de

trant van "Je bent toch geen aio!" In het begin kun je daar wel om lachen. Nu is het langzamerhand niet zo leuk meer." Djoeke heeft er niet zo'n last van. Ze merkt wel, dat aio's voor een capgroep graag geziene, goedkope werkkrachten zijn.

Als er een nieuw onderzoek gestart moet worden, klinkt al gauw de kreet: "Daar kunnen we wel een aio opzetten." Het gevaar is dan ook niet denkbeeldig dat ervaren onderzoekers steeds meer taken krijgen in het beleid en beheer, terwijl het eigenlijke onderzoekswerk gedaan wordt door NWP-ers en aio's. Twee groepen die daarvoor in eerste instantie niet bestemd zijn en er zeker niet naar betaald worden.

Evaluatie

Het is duidelijk dat nog heel wat zaken geregeld moeten worden om de toch al niet rooskleurige positie van de aio enigszins acceptabel te maken. De pijn zit uiteraard in de ministeriele wetgeving die voortspruit uit bezuinigingsdrang. Maar ook op instellingsniveau valt nog het nodige te regelen. De vakbond ABVA/KABO lijkt de enige te zijn, die zich het lot van de huidige "aio's" heeft aangetrokken. Zij hebben met hen overlegd welke standpunten ingenomen moeten worden naar het College van Bestuur. In september worden de contracten van de huidige aio's vernieuwd. Zij mogen dan kiezen of ze de overstap maken naar een echt aio-schap of nog wetenschappelijk assistent blijven, tot de overstap financieel aantrekkelijker is. Hun salaris ligt hoger dan dat van een beginnende aio (ca. 2400 gulden bruto tegenover 1758 gulden) en hen is voorgerekend, dat pas in het vierde jaar een omschikeling voordeel biedt. Maar voor alle aio's moet eenduidigheid komen over werktijden, onderwijstaken en opleidingsmogelijkheden, zodat willekeurige interpretaties zoveel mogelijk uitgesloten worden.

Lucia Geurts

In de loop van het gesprek blijken die ervaringen nogal uiteen te lopen. Djoeke heeft een positiever oordeel dan Jaap, maar beiden zijn het erover eens, dat afspraken onduidelijk zijn en dat er beloftes niet worden nagekomen. En dat leidt tot grote verschillen onder de 23 zogenaamde aio's. Zogenaamd, omdat ze wel de plichten van een aio hebben, maar nog de rang van wetenschappelijk assistent voor 0,8 deel van de volledige werktijd. Vier dagen betaald werken dus. De resterende vijfde dag zou bestemd zijn voor scholing. Door deze constructie wilde men een al te grote terugval in salaris voorkomen bij de overgang naar echt aio-schap. In de praktijk blijkt de regeling niet te werken. Voor veel mensen is het een vijfdaagse werkweek geworden, terwijl ze maar voor vier dagen worden betaald. Jaap: "Het is vooral de onduidelijkheid van de gemaakte afspraken, die ons dwars zit. Daardoor is er ongelijkheid in de verschillende capgroepen. De ene baas ziet erop toe, dat je de betaalde werktijd niet of nauwelijks overschrijdt, de ander vindt dat je gewoon vijf dagen moet werken. Dat geeft een zware morele druk." Djoeke: "Mijn baas wist niet eens, dat de aanstelling maar voor 0,8 fte was. Dat zag hij pas in de advertentie."

Onderwijs krijgen

Een ander knelpunt is de scholing. Djoeke en Jaap behoren bij de groep die in 1984 als eersten afstu-

Djoeke van Dale

Ad van Iterson debuteert met "Het geheim van de dichter"

Vlot, geestig, subtiel

Ad van Iterson is hier immers geen onbekende; het gehele seizoen '84-'85 was hij redacteur van dit blad. Dat is dan ook de reden dat op deze plek bij hoge uitzondering een bespreking van belletrische ongeschijnt: het gebeurt tenslotte maar zelden dat Observantredacteuren het literaire circuit betreden.

Het was met enige huiver dat ik aan de bundel begon. Een lichte gijne steekt snel de kop op wanneer een kennis van een mogelijk ongunstig oordeel over zijn werk op de hoogte moet worden gebracht. Die huiver bleek misplaatst. "Het geheim van de dichter" is een geslaagde bundel. Hij omvat negen verhalen, de meerderheid vermoedelijk autobiografisch, die chronologisch gezien een terugtrekkende beweging maken. De eerste vijf spelen in Amsterdam, waar de ik-figuur student is; in het zesde verhaal heeft hij die status ook al bereikt, maar dan nog in Nijmegen, en in de laatste drie verhalen zijn we in Limburg beland, in de kindertijd van de hoofdpersoon. De twee uitzonderingen op de ik-benadering zijn niet alleen in dat opzicht afwijkend. In beide worden enigszins zielige figuren beschreven, die trachten los te komen uit de beklemming die zich in de loop der tijd in hun leven heeft genesteld.

De hoofdpersoon uit het verhaal "Biedermeier" besluit na zijn pensionering alsnog te gaan studeren. Hij schrijft zich in aan de Amsterdamse universiteit voor de studie Nederlands. Hij faalt aan alle kanten, wordt de risee van werkgroepjes en docenten, ondergaat de spot van zijn kleinkinderen, maar volhardt met de taaike verbetenheid van iemand die weet dat hij niets te verliezen heeft. Uiteindelijk wordt hij ziek, maar zelfs in die lamentabele positie blijft hij aandoenlijk bezig met zijn jammerlijk mislukte 'studie'. Tegen zoveel onredelijk optimisme is zijn cynische docent niet opgewassen. De bejaarde man wordt groot in zijn belachelijkheid; zijn werkgroepbegeleider legt het hoofd bedroefd in het zand van het Zandvoortse strand en geeft zich gewonnen.

De pendant van dit verhaal in de 'Limburgse' cyclus voert een jongeman ten tonele die als vondeling bij een kinderloos echtpaar werd afgeleverd. De 'moeder' ontfermt zich met zoveel kracht over het wurm dat het levenslang verpletterd dreigt te worden. De jongen vlucht in encyclopedische kennis over de Zuid-limburgse natuur, woont op zijn 42e nog thuis om pas na het overlijden van zijn stiefmoeder zelfstandig te worden. Intussen verspeelt hij natuurlijk zijn enige kans op geluk met een jonge weduwe. Eindelijk

Het lijkt me dat de flaptekst van een boek enige wervende kracht moet hebben; zeker van een literair werk. De vluchtige neuzer in de winkel kan er een ruwe indruk van de inhoud uit opdoen, terwijl lezing van een paar zinsneden in het boek zelf dan nog wel iets van de stijl van de schrijver verraaft. Toegegeven, het is een pover handvat om een aankoop op te baseren, maar als er geen recensies ter beschikking staan blijft er weinig anders over.

Had ik de tekst, die achterop de eerste verhalenbundel van Ad van Iterson staat afgedrukt, gewoon toevallig bij de boekhandel onder ogen gehad, dan was het boekje ogenblikkelijk terug op de stapel gegaan. Wat een onzin staat daar, en dan nog in een afschuwelijk kreupel nederlands. Maar gelukkig verliep mijn kennismaking met "Het geheim van de dichter" geheel anders.

Het moment waarop Ad van Iterson (rechts) het pad naar de onsterfelijkheid inslaat: Thomas Verbogt, schrijver en criticus, overhandigt hem het eerste exemplaar van zijn bundel.

alleen raakt hij zijn betrekking kwijt maar leeft zich uit in zijn natuurhobby.

Tegen dit verhaal, hier en daar in kroniekstijl geschreven, heb ik een paar bezwaren. De personages, vooral de moeder, worden wat te karikaturaal geportretteerd; de jongen is zo'n ongelooflijk lulletje dat er wel een erg groot beroep op het inlevingsvermogen van de lezer wordt gedaan. Het einde komt bovendien als een anti-climax, en dat is een zwakte die ook de andere verhalen in dit 'Limburgse' deel van de bundel aankleeft.

De jeugdherinneringen aan een oude, drinkende oom met een beo in de schuur, of aan weer een andere oom die de geheimen van de Sint-Pietersberg ontsluit, zijn te onverplichtend, blijven teveel steken in een poging een natuurgetrouwe weergave van het verleden te schilderen. Daardoor missen ze kop en staart, en vooral ook die thematische

spanning die de 'Amsterdamse' verhalen zo sterk maakt.

Die spanning is voornamelijk onderhuids. Ze wordt langzaam opgebouwd in goed gedoseerde brokjes informatie, die de verhouding van de ik-figuur met zijn tegenspeler stukje bij beetje duidelijk maken. Althans, zo lijkt het. Want meermalen neemt het verhaal tegen het einde een wending die dat beeld doet wankelen.

De mensen zijn niet wat zij schijnen, zo zou je het Leitmotiv van de hele bundel kunnen samenvatten. Titel en titelverhaal wijzen ook in die richting.

De 'Amsterdamse' verhalen zijn zeer nadrukkelijk in het studentenleven gesitueerd. Toch zijn ze maar zelden studentikoos. Bij Van Iterson geen exuberante kroegjool of seksuele hoogstandjes driehoog achter. Over het algemeen schrijft hij vlot en geestig, maar sober, en houdt hij zichzelf stevig in het

spoor. Zonder twijfel heeft de structuur van de verhalen daarbij een disciplinerende werking. Onveranderlijk staan slechts twee personen tegenover elkaar, een enkele keer geflankeerd door summier aangeduide anderen. Die geconcentreerde aandacht behoedt de bundel voor het euvel van de oppervlakkigheid, dat bij verhalen van deze lengte snel op de loer ligt.

Aan de oppervlakte blijft Van Iterson zeker niet. Met een weemoedige ondertoon schetst hij subtiel kleine levensgeschiedenissen en uiteenlopende karakters, en hij weet bovendien de confrontatie van die karakters voelbaar te maken. Wat dat betreft is "Het schot" voor mij de uitschieter, hoewel het om het kortste verhaal in de bundel gaat.

Een Japanse jongeman is tijdelijk te gast in een studentenhuis. De ik-figuur

neemt een onvervalst xenofobe houding aan en tracht de gelijkmoedige oosterling uit zijn evenwicht te brengen. Er zijn meerdere pogingen voor nodig, maar uiteindelijk lukt het hem. Wat dan volgt, in een schitterende slot-passage, doet de lezer het zweet in de handen krijgen: de Japanner weet op volstrekt superieure wijze wraak te nemen. De ik-figuur rest slechts schaamte.

In de beschrijving van dit soort mentale krachtmetingen toont Ad van Iterson zich op zijn best. In toekomstig werk kan hij daarom naar beperkingen gerust achter zich laten; hij heeft ze niet nodig, en de vaderlandse literatuur komt er zo langzamerhand in om.

Wammes Bos

Het geheim van kamer 108-B

Op de eerste verdieping van het hoofdgebouw is een kamertje ingericht ten behoeve van de 'Stichting International Biological Science Center'. Als daar geen wetenschap wordt bedreven, waar dan wel? Daar moest een verhaal achter zitten, maar de toegankelijkheid van de wetenschap viel tegen. Verschillende pogingen een blik achter de deur van kamer 108-B te werpen bleven zonder resultaat. Geen teken van leven, zelfs niet na vele malen langdurig op de deur bonken. Zou er dan helemaal niets achter die deur zijn? Toch maar 'ns op de knieën en even door een van de twee grote sleutelgaten gluren. De angst was niet terecht: een groot bureau, een telefoon, posters aan de muur, kortom een compleet ingericht kantoor. Maar zonder mensen.

De overbuurman weet ook van niets. "Er komt inderdaad wel eens iemand langs, maar ik zou niet weten wie of wanneer." De kamers naast 108-B zijn beide leeg, dan maar eens beneden naar de portier, misschien is die beter op de hoogte. "Ja, heel af en toe verschijnt er hier een professor, die de sleutel van de kamer ophaalt. Soms is hij alleen, soms is er nog iemand bij. Maar verder weten wij er ook niks van." Via het secretariaat van de rector komen we achter het telefoonnummer van de secretaris van de stichting, Cathrien de Vos. Eerste vraag natuurlijk: waarom is er bijna nooit iemand aanwezig op kamer 108-B? De secretaris: "De stichting wordt geheel gedreven door op eigen initiatief opererende mensen. Die

werken uit praktische overwegingen voor het grootste deel thuis; daarnaast zijn er drukke onderhandelingen gaande met Onderwijs en Wetenschappen, waarvoor we telkens naar Den Haag moeten. De ruimte die we van de universiteit hebben bezet worden. Doel van de stichting is het verwezenlijken van een internationaal wetenschappelijk centrum met de nadruk op de biowetenschappen."

Op nog vier plaatsen in Nederland wordt gewerkt aan een dergelijk centrum, waar wetenschap op een begrijpelijke wijze aan het volk gepresenteerd zal gaan worden. Er is echter geen geld om al deze plannen doorgang te laten vinden. De ministers Deetman en Van Aardenne hebben daarom een commissie van goede diensten in het leven geroepen, bestaande uit de heren Batenburg (ABN), Dekker (Philips) en Quené (SER). Het drietal bekijkt op het moment de mogelijkheden om tot een bundeling van de vijf ideeën te komen en op die manier een Nationaal Centrum voor Wetenschap en Technologie te krijgen. Mogelijk brengt de commissie nog deze maand een advies uit. Maar hoe dat advies ook uitvalt, de Stichting International Biological Science Center wil haar voorbereidend werk voortzetten. Aan de gemeente Maastricht is inmiddels voorgesteld de laatste hectaren van park beschikbaar te houden. BB

VOOR F 223,- ZEG JE WAT MAKKELIJKER AU REVOIR.

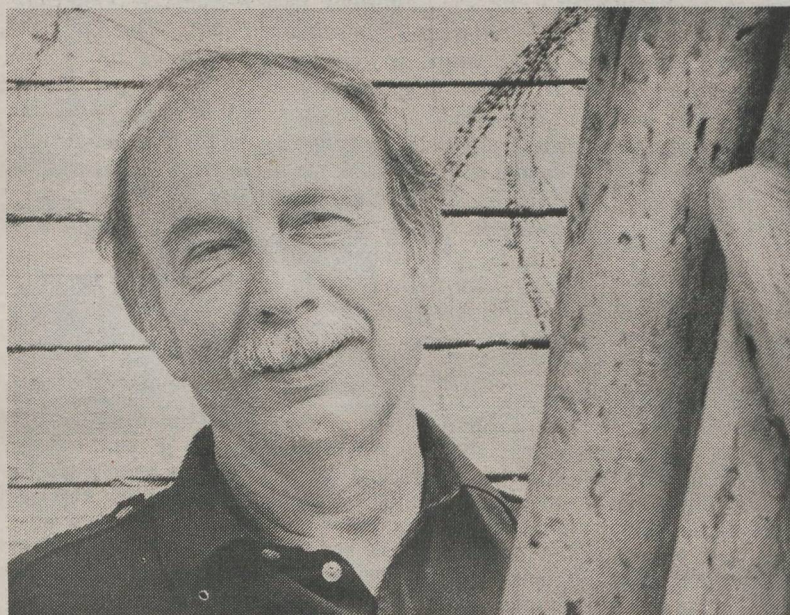
In juli en augustus supervoordelig naar Zuid-Frankrijk en ook weer terug. Met de Train Economique. Vanaf elk station in Nederland. Alleen gereserveerde zitplaatsen. Haal voor meer informatie de folder op het station. **LE TRAIN N'EST PAS SI MAL.**

Twee exposities: 'Beeldteken' en 'Eindexamen 1986'

De oude meester en de nieuwe garde

Studium Generale en de Stadsacademie houden deze zomer twee tentoonstellingen op lokaties van de universiteit: 'BEELDteken', een beeldenexpositie door voormalige studenten van Piet Killaars, docent plastische vormgeving, en 'Eindexamen 1986', een selectie uit eindexamenwerk van studenten monumentale en keramische vormgeving en edelsmeden van de Stadsacademie. Beide tentoonstellingen worden op zaterdag 7 juni in het Kruithuis van de RL officieel geopend.

studenten, wat blijkt uit de enthousiaste respons van kunstenaars die werk afstonden, of zelfs werk speciaal voor deze hommage hebben vervaardigd. Uiteindelijk is een respectabel lijstje samengesteld van 26 professionele kunstenaars die gezamenlijk 40 beeldhouwwerken ter beschikking hebben gesteld.

Actualiteit

"Ik heb les geven altijd heel graag gedaan," benadrukt Killaars. "Het contact met jonge mensen vond ik interessant. Je hebt, omdat je nu eenmaal wat ervaring hebt, er iets aan mee te geven. Ik heb altijd de nadruk gelegd op de actualiteit, maar niet alleen de actualiteit want

ik ben nu eenmaal iemand die veel belang hecht aan een sterke en constructieve onderbouw. Tegelijkertijd laat ik hun eigen creatieve impuls en aanleg zoveel mogelijk hun gang gaan. In het afstudeerjaar kom men zelf, dat heb ik indertijd ingevoerd, een volkomen vrij voorstel doen op welke manier en in welke richting men wilde afstuderen. Ik heb de nadruk op de eigen creativiteit gelegd en vermeden hun een bepaalde stijl aan te leren, een stijl om tegen aan te leunen. Ik heb hun juist geprobeerd te stimuleren in hun eigen creativiteit, dat vind ik het allerbelangrijkste. Het is een boeiende zaak om te zien hoe mensen in de loop van die jaren toch een

spoor vinden om verder te kunnen. Daar heb ik mij erg gelukkig in gevoeld." Van Tiggelen, directeur van de Stadsacademie, voegt daaraan toe: "De bezielende manier waarop hij met de studenten omging, zich daarin kon inleven, maar ze ook stimuleerde om tot een eigen conceptie te komen, heeft mij ontzettend getroffen. De band die hij met de jonge mensen had en heeft werd daardoor getypeerd." Killaars is erg verheugd over het initiatief: "Ik kan mij moeilijker een passender afscheidskado voorstellen. Ik denk dat het een heel interessante tentoonstelling wordt. Het geeft een beeld van wat er momenteel aan beeldende kunst, specifiek beeldhouwkunst, leeft in Limburg. Het zijn voor een belangrijk deel algemene tendenzen die zowel nationaal als internationaal leven en het is heel interessant om te zien hoe deze jonge mensen erop inspelen, dat vind ik, zover ik het gezien heb, buitengewoon boeiend. Daarbij komt ook nog dat de tuinen uitermate geschikt zijn voor een dergelijke tentoonstelling." Het eerbetoon is een blijk van respect, waardering en dank. Daarmee strookt de Egyptische betekenis van het woord beeldhouwer: hij die levend houdt.

Stadsacademie

De lichting '86 van de richtingen monumentale vormgeving, keramiek en edelsmeden van de Stadsacademie laat eindexamenwerk zien, tot 5 juli in de gangen van de Universiteitsbibliotheek aan de Ezelmarkt. "Zoals bekend is Studium Generale een activiteit die ge-

dragen wordt zowel door het wetenschappelijk onderwijs als door het hoger beroeps onderwijs," aldus directeur van Tiggelen. "Voor de Stadsacademie is het belangrijk elke kans aan te grijpen om pas en langer afgestudeerden in de gelegenheid te stellen hun werk te presenteren. Vorig jaar heeft Studium Generale ook al gastvrijheid verleend en een expositie van eindexamenwerk binnen de universiteit mogelijk gemaakt. Maastricht is een stad die ontzettend veel mogelijkheden biedt, die zouden wij willen benutten. En de universiteit is een instituut dat graag en spontaan er medewerking aan verleent, maar dat zouden wij graag wat breder zien. Tenslotte komt niet iedereen in de universiteitsgebouwen, ook al zijn ze voor het publiek toegankelijk."

Het toekomstperspectief van de studenten van de Stadsacademie blijkt rooskleuriger te zijn dan menigden denkt. Van Tiggelen: "Van onze studenten wordt 15% zelfstandig, komt 45% in dienstbetrekking, 35% komt terecht in het onderwijs en 5% studeert door, aan de Jan van Eyck bijvoorbeeld, en zal zich waarschijnlijk ook zelfstandig vestigen. Een genuanceerd onderzoek in samenwerking met de Erasmusuniversiteit en de Gemeentelijke Universiteit in Amsterdam zal nog moeten uitwijzen hoe dat per studierichting ligt en of de uitstroom van 1980 een ander beeld oplevert dan dat van 1985. Wij wilden globaal een indruk hebben waar onze mensen naar toegen. Het is voor een Stadsacademie niet alleen belangrijk om autonome kunstenaars en afgestudeerden de gelegenheid te geven om te exposeren, maar ook om het beeld dat men heeft van de academie eens te completeren."

Paul Pinxten

Gediplomeerde kunstenaars voor het zwarte gat

Uit gebrek aan een eigen expositieruimte was het hele hoofgebouw van de Stadsacademie gevuld met een gedeelte van het eindexamenwerk, en ook het Kruisherenklooster en de Dominicanerkerk (de ontkerkelijking van Limburg heeft ook haar goede kanten) waren voor dit doel vrijgemaakt. Leerlingen van de lagere jaren kregen anderhalve week vrij om de eindexamenkandidaten ruim baan te geven hun expositie op te bouwen. Dat gebeurde niet alleen om de beoordelingscommissie haar werk te kunnen laten doen. Het was tevens een laatste mogelijkheid voor de prille kunstenaars om eigen werk zonder al te veel moeite en kosten te presenteren aan de belangstellende buitenwereld, voordat de sprong in het "zwarte gat" van de kunstenaarswereld gewaagd wordt.

Want in crisistijden is de kunst het eerst aan de beurt als er gesnoeid moet worden, want 'kunst' wordt lang niet door iedereen begrepen en (dus) gewaardeerd.

"Of ik al iets verkocht heb? Nee hoor, nog niks. En ik weet nog niet wat ik verder ga doen. Wat schilderen, gewoon maar doorgaan, he?" Frans Vogels heeft zich opgesteld bij zijn, voornamelijk driedimensionale werk, dat in de verte doet denken aan een ruimtelijke verwezenlijking van de schilderijen van Magritte. "Voor als de mensen iets willen weten of zo." Zijn collega in plastisch vormgeven legt in het lokaal ernaast aan een bezoeker uit hoe hij kunst produceert. "Ik let nooit op vormen en kleuren, het gaat om de sfeer, begrijp je? Ik mediteer alleen en dan komt er dit uit." De bezoeker doet alsof hij het begrijpt.

Er zijn maar een paar mensen die er per vakgebied uitspringen qua originaliteit. Technisch zit het werk over het algemeen prima in elkaar. Nicolette Pot valt met haar versie op het "bloemetjes en bijtjes" idee meteen op, niet alleen omdat het werk het eerste is dat je ziet voordat je de expositieruimte van beeldhouwen binnenvloopt. Een marmeren bloem en een aanvallende engel op lieflijke, pastelkleurige standaards. Voor de beeldhouwgroep was het een moeilijk jaar; een paar mensen mogen het 't volgend jaar nog eens proberen, dit jaar waren ze volgens de leraren nog niet klaar voor het

eindexamen. Even leek het erop dat alleen Francine van Schoubroek eindexamen zou mogen doen, maar dat werd wel al te cru bevonden. Zij had een van haar technisch perfecte, traditionele vrouwentorsen een origineel tintje weten te geven door twee torsen in elkaar over te laten vloeien. Nicolette heeft, als een van de weinigen, een tamelijk vast toekomstplan in haar hoofd. "Ik heb een werkplaats in een marmergroeve in Italië. Daar ga ik in ieder geval zeker naar toe, om stenen te kappen. Ik vind het ook heel belangrijk om tegelijkertijd op de hoogte te blijven van de zakelijke kant, de galeries in Nederland te blijven volgen. Zodat als ik een oeuvre heb waarvan ik vind dat ik ermee naar buiten kan komen, ik ook weet naar welke galerie ik kan gaan". Nicolette denkt dan ook dat ze minder moeite zal hebben met de overgang van het schoolse systeem naar het "vrije kunstenaarsschap" -oftewel "het zwarte gat" - dan anderen, die geen vast idee voor ogen hebben. "Daar heeft iedereen hier het wel moeilijk mee."

In de toekomst zal de kunstacademie niet alleen meer aandacht gaan besteden aan de praktijk waarin de veel afgestudeerden willen terecht komen (hoe presenteer ik me bij een galerie, die toch de belangrij-

ste onderhandelingspositie tussen kunstenaar en koper inneemt, bijvoorbeeld), maar ook aan meer vrijheden in het voorlaatste jaar, als voorbereiding. Bij de afdeling edelsmeden was Hans van der Weijden degene die er het meest uitsprong. Zijn werk, met als hoofdthema vogels (een opgezette kraaienkop, schedeltjes en kleurige veren waren opvallende details) verwerkt in mechanieken, was vooral heel vernieuwend en decoratief.

Ook de afdeling keramiek kwam goed uit de bus. Yanette Walds werk had een uitheems tintje, terwijl het werk van Huub Biezemans grotendeels bestond uit versteende poppen die met nietszeggende ogen langs het publiek heenkeken, nogal inheems dus. In het eindexamenwerk van architectuur viel zelfs een prijs: Luc Gare kreeg de Hustinx-prijs toegekend voor zijn werk, een eenmalige aanmoedigingsprijs voor beginnende kunstenaars. Huub Frenken van hetzelfde onderdeel oogste veel succes met een eigen ontwerp staande klok. "Gisteren kwam een oud vrouwtje binnen die meteen op de klok toeliep, er sprakeloos voor bleef staan en daarna zei: Jongen, dit is mooi.. Toen draaide ze zich

om en liep naar buiten." Huub twijfelt nog tussen een soort van massa-productie van de klok of het in eigen beheer blijven fabriceren. Het veelal winkelende publiek, dat even de Dominicanerkerk inwipte om het werk van monumentale vormgeving te bekijken, zal met een weinig positief beeld over schilderkunst de kerk weer uitgelopen zijn. Geen werkelijk bijzondere dingen waren hier te zien. Het werk van Felix Ambrosi, bestaande uit gekleurde vlakken en structuren zonder ook maar een herkenbaar element, werd vast het minst begrepen van allemaal. "Ik wil ook geen uitleg geven over mijn schilderijen; de mensen moeten zelf maar kijken hoe ze het willen zien. Het gaat toch om de leegte, de rust die ze uitstralen." Felix, die over zijn schilderijen praat alsof het zijn kinderen zijn, werkt pas het laatste jaar non-figuratief en is daarmee meer tevreden over zijn werk. Hij is van plan door te gaan met het vrije schilderswerk. Sommige afgestudeerden hebben dankzij de expositie iets verkocht, de rest heeft op zijn minst hun werk mogen presenteren. Nu weet ook de buitenwereld wat er dit jaar in Maastricht op de Stadsacademie is gebeurd.

Judith Habets

De paus van Maastricht neemt afscheid na tachtigduizend operaties

"Ik heb altijd in de avant-garde van het vak willen werken"

Wie in Maastricht of omgeving woont en nog nooit bij 'professor Lemmens' onder het mes is geweest, behoort waarschijnlijk tot een minderheidsgroepering. Prof. dr. H. Lemmens, de scheidende hoogleraar Heelkunde, heeft in zijn loopbaan als chirurg namelijk tachtigduizend operaties verricht. "Dat kan niemand in Nederland mij nazeggen". Dat leverde hem de bijnaam 'de paus van Maastricht' op. Lemmens nam onlangs afscheid als hoogleraar, omdat hij 65 jaar is geworden. Van iemand die in zijn loopbaan de oprichting van twee academische ziekenhuizen van nabij heeft meegemaakt, die tot twee keer toe een benoeming tot hoogleraar heeft geweigerd, die als vrij gevestigd chirurg belangrijk wetenschappelijk werk heeft verricht en die tenslotte toch tot hoogleraar benoemd werd, kun je niet verwachten dat hij bij het bereiken van die leeftijd de aula reserveert voor een afscheidsrede van twintig minuten met na afloop een borreltje in het trefcentrum. Dan moet er naar iets meer ruimte en eerbetoon worden omgekeken. Vandaar dat bij het afscheid van Lemmens de Dominikanerkerk werd afgehuurd voor een uitgebreid symposium. Veel aandacht was er voor het medisch onderwijs, dat bij Lemmens altijd veel aandacht heeft gekregen.

Na het behalen van artsexamen bleef Lemmens in Utrecht om tot chirurg te worden opgeleid in het Antoniusziekenhuis. "Knippenberg en Brom gaven in die tijd in Europa mede de toon aan op het gebied van de long- en hartchirurgie. Ik volgde de opleiding bij hen met de bedoeling daarna terug te gaan naar de streek waar ik geboren was, Zuid-Limburg. Daar waren in die tijd mooie plaatsen vrij, maar ik werd op een gegeven moment door mijn leermeesters sterk onder druk gezet om samen met de emeritus hoogleraar Vos naar Nijmegen te gaan, waar een medische faculteit van de grond geholpen moest worden. Daar heb ik dus voor het eerst de confrontatie tussen een algemeen ziekenhuis en een medische faculteit meegemaakt. Toen we daar in Maastricht aan begonnen, wist ik dus wat ons te wachten stond. In Nijmegen ben ik in 1955 gaan werken onder de hoede van Vos. Ik heb daar erg intensief gewerkt en de de moeilijkheden die ik daar gezien heb bij het academiseren van het ziekenhuis, waren beslist niet geringer dan die ik hier in Maastricht heb meegemaakt. Vos was maar weinig in Nijmegen en eigenlijk kwam de volle verantwoordelijkheid van het werk op mij neer. Hij zei steeds: ik bouw voor mijn opvolger, niet voor mijzelf. Ik wilde daar niet aan beginnen en toen hier in Maastricht in het ziekenhuis een plaats vrijkwam kon ik die vrij gemakkelijk krijgen".

Behoeft aan vernieuwing

"Toen ik enkele maanden hier was, werd ik teruggedroepen naar Nijmegen: de Radboudstichting had besloten mij tot hoogleraar te benoemen. Vos had zich inmiddels teruggetrokken, omdat hij steeds als voorwaarde gesteld had dat ik voor hem werkte. Om mij moverende redenen heb ik die benoeming geweigerd. Ik was niet naar Maastricht gegaan om in Nijmegen een hoogleraar te maken. Ik heb dat uitgelegd in een gesprek met de voorzitter van de Radboudstichting, monseigneur Post. Als 36-jarige vond ik mij echt te jong om de grote moeilijkheden, die het samengaan van ziekenhuis en faculteit met zich meebracht, te kunnen dragen. Ik voelde mij op grond van mijn ervaring in de grote chirurgie wel in staat om naar Maastricht te gaan, waar behoefte was aan vernieuwing op het gebied van long-, bloedvat- en fractuurchirurgie". Voor Lemmens was de problematiek van de academisering niet nieuw, toen in 1968 besloten werd dat de achtste medische faculteit in Maastricht zou worden gevestigd. Hij kon er zijn twee idealen, patiëntenzorg en onderwijs combineren. "Als voornaamste taak in mijn leven als chirurg heb ik altijd de zorg voor de patiënten beschouwd en daarnaast het onderwijs. Men beweert wel eens dat ik dat onderwijs vroeger in de klassieke vorm goed beheerste. Ik gaf in Nijmegen colleges, nam examens af en daar besteedde ik veel tijd aan. Dat had ik geleerd van iemand als Vos, die enorm veel tijd kon steken in een college. Toen er sprake was van de vestiging van een medische faculteit in Maastricht, heb ik me dan ook bereid verklaard hier te blijven, onder meer in gesprekken met Tans. In die tijd werd er ook door andere faculteiten aan mij getrokken, Amsterdam bijvoorbeeld, maar mijn

bedoeling was in Maastricht te blijven, ook als daar een universiteit kwam. Ik vond het namelijk erg belangrijk dat er in Maastricht maar een ziekenhuis was. Dat bracht een enorme verwevenheid met de stad met zich mee. Ik was er sterk van overtuigd dat het een goede zaak was voor Maastricht als er geen tweede ziekenhuis bij zou komen, zoals in die tijd vaak bepleit werd. De komst van een tweede ziekenhuis zou vele decennia lang de oorzaak zijn geweest van een armtierig bestaan voor zijn arts, zijn specialist, is een absolute voorwaarde voor vertrouwen. Dat kan wel eens met zich meebrengen dat je veel meer spreekuur doet dan in een academisch ziekenhuis gebruikelijk is. We moeten er duidelijk op blijven letten dat de patiënten vertrouwen hebben in de mensen die hen behandelen. Dat is een gegeven dat nooit zal veranderen. Natuurlijk kan een arts al die behandelingen niet alleen doen, maar de behandelende teams moeten duidelijk hun gezicht laten zien, naar de patiënt en naar de stad. Een assistent mag gerust met een patiënt omgaan, maar hij moet hem duidelijk maken dat hij werkt in overleg met de specialist, dat er door het team een lijn getrokken wordt bij de behandeling. Dat gebeurt nu veel te weinig. Er gaat geen dag voorbij of ik word geconfronteerd met dat probleem". "Ook de huisartsen hebben ons nooit kwalijk genomen dat we ons zo intensief met de patiënten bezighielden, integendeel, zij beschouwden ons als een adviesbureau, welke functie het diagnostisch centrum nu meer uitgebreid en meer georganiseerd vervult. Ik heb drie keer mee-

gemaakt dat nummer 186 op het spreekuur aan de beurt was, dat je 's avonds om tien uur klaar was met je spreekuur. Dat is natuurlijk niet goed. Ik had niet die honderdzesentachtigste patiënt willen zijn, want je was volkomen uitgeput. En je had die dag ook nog geopereerd en de volgende dag moest je opnieuw opereren. Het was een heel hard, maar ook een heel mooi leven. Alles wat je bestudeert maakt je meer mens, maar door contact met de mensen word je pas meer mens. Je zelfoverschatting verdwijnt, vooroordelen verdwijnen, je gaat de ander zien als iemand die net zoveel behoefte heeft aan hulp als jij. Een hoogtepunt in mijn leven als chirurg was toen ik zelf geopereerd werd. Ik heb mij toen zeer doelbewust voor ogen gehouden: probeer nou eens de ideale patiënt te zijn. Dat was vreselijk moeilijk. Ik weet nu hoeveel pijn het doet als ze aan je komen en hoe ontzettend onaangenaam het is om wakker te worden uit een narcose. Het was alsof je aan het verdrinken was".

Kluzenaar

"Natuurlijk kun je niet onbepaald met problemen van patiënten bezighouden. Op een gegeven moment krijg je toch te maken met vragen die niet tot je competentie behoren. Dan moet je stoppen en verwijzen naar andere hulp. Maar door het persoonlijke contact ontkom je daar toch nooit helemaal aan. Ik heb voor persoonlijke problemen wel eens spreekuurtjes gehad van van half acht tot tien 's avonds. Vroeger kon je dat niet afschuiven omdat er nauwelijks andere instanties voor bestonden. Maar je kon het ook niet afschuiven. Je moest dus je competentie wel eens overschrijven. Als je meer dan een kwart eeuw zo leeft, is het gevolg

dat je bent opgenomen in een bevolking, waarvoor je een functie had die volledig met haar leven en gezinsleven verweven was. Het gevolg was dat je een kluzenaar was. Ik kende de mensen alleen in hun pyjama: als je ze in de stad tegenkwam kende je hun naam misschien niet meer, maar je wist wel in welke kamer ze gelegen hadden, waaraan je ze geopereerd had. Materieel ben ik er niet rijk van geworden, daar hebben mijn zeven kinderen wel voor gezorgd. Materieel rijkdom is altijd ballast, alleen met geestelijke rijkdom kom je verder. Daarom zou ik ook willen dat men heel concreet cultuurfilosofische waarden meegeeft in de universitaire opleiding, niet alleen via flankerend onderwijs, maar ook via het Studium Generale. En ik moet daarbij zeggen hoeveel waardering ik heb voor iemand als prof. Henk ten Have die als enige in Nederland erin is geslaagd een bijzondere leerstoel op het gebied van de ethiek volledig in het onderwijscurriculum van een universiteit te integreren".

De vestiging van de achtste medische faculteit in Maastricht werd door Lemmens toegejuicht, maar de vreugde was niet van lange duur. Samen met Hulsmans was hij het eerste lid van de facultaire kernstaf vanaf 1974, maar twee jaar later bedankte hij voor de eer. "Men deed toen dingen waarvan ik zei: er zijn grenzen die ik niet wens te overschrijden. Ik ben van nu af weer gewoon chirurg". Die beslissing kwam de faculteit duur te staan, letterlijk en figuurlijk. Lemmens trok bijna de hele patiëntenkring mee. "De patiënten wantrouwen de universiteit. Na een jaar zag de faculteit haar vergissing in. Toen kwamen ze bij me terug met de letterlijke vraag: Lemmens, wil je asjeblief terugkomen, we hebben beoordelingsfouten gemaakt. Toen zijn we toch nog tot overeenstemming kunnen komen. Het was zeer moeilijk om mijn herbenoeming van de minister gedaan te krijgen, heeft Tans me onlangs nog eens verteld. Ik heb toen gezegd: ik heb altijd voor deze faculteit gevochten, ik zal dat altijd blijven doen. Dat stond zelfs in de brief waarin voor mijn hoogleraarerschap bedankte".

Waarom hij precies bedankte is een zaak die Lemmens niet graag oprakelt, maar na enig aandringen gaat hij er kort op in: "Er was een afspraak gemaakt dat ik met een structuurrapport zou komen voor mijn afdeling. Dat rapport heb ik gemaakt, het werd ondertekend door Greep en bij het bestuur ingeleverd. Elf maanden na dato werd mij gevraagd waarom ik weigerde

een structuurrapport in te dienen. Daarop heb ik de heren laten weten dat het op die en die dag per aange tekend schrijven was ingediend en dat ze maar eens moesten kijken in de diepste laden van hun bureaus waar ze het misschien zouden vinden. Daarop hebben ze een vergadering bijeengeroepen... een grote flut, waar niemand van enige portie bij was. Vervolgens werden mij precies de omgekeerde voorstellen gedaan, waarop ik heb geantwoord: U moet dat zo maar doen, maar dat zonder mij. Ze vroegen nog wel of er niet over te praten was, maar mijn standpunt bleef: over essentiële zaken valt met mij niet te marchanderen. Als U eerst mijn tanden uitslaat en daarna mijn ogen uitrukt, moet U mij niet vragen of ik gebruik wens te maken van een bril".

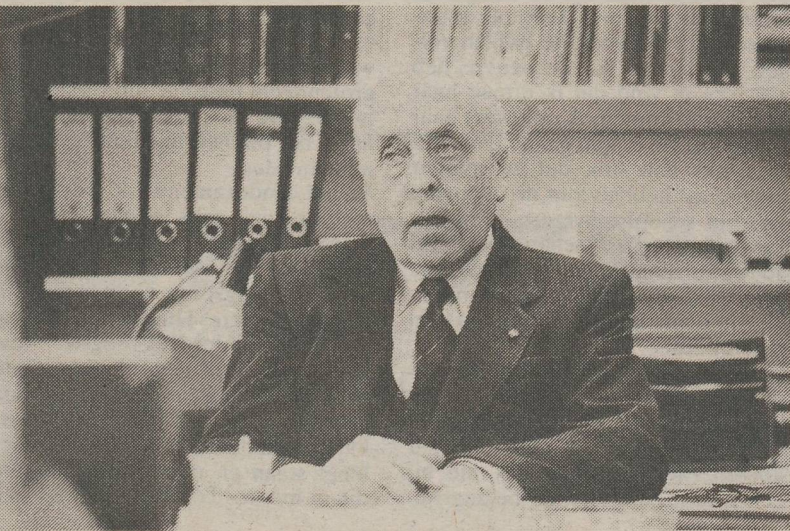
Negen ton

Aan de terminologie is duidelijk te merken dat Lemmens zich over de zaak opwindt, maar echt boos wordt hij pas als hij hoort dat Greep in een recent interview verteld heeft dat hij (Lemmens) destijds een jaarinkomen had van één miljoen. "Dat wil ik per se rechtgezet zien. Dit zijn onjuistheden die iemand in een daglicht stellen dat niet het juiste is, terwijl wij ons bovendien aan afspraken hielden waaraan men zich in het Noorden niet hield", reageert Lemmens boos. "Er is een jaar geweest, waarin ik negen ton verdiend heb en dat was toen ik bedankt had voor mijn hoogleraarerschap. Toen kwamen alle patiënten naar mij toe. Van die negen ton heb ik de helft aan mijn assistent Van Hoeten gegeven. Het jaar daarop heb ik alles aan de universiteit gegeven en kreeg ik een salaris van tweeëneenhalve ton. Ik begrijp niet waarom iemand vertelt dat ik een miljoen verdiende, welk doel daarmee gediend wordt".

Lamp

Volgens Lemmens was de kwaliteit van de zorg in Annadal voor de komst van de universiteit van hoog niveau, ook al hadden mensen die uit het Noorden kwamen afzakken daar een lage dunk van. "Als ze daar hier kwamen en zagen wat wij deden, moesten ze toegeven dat wij heus niet achterlijk waren en dat onze zorg op veel gebieden minstens het peil had van die in het Noorden. Ik heb me er altijd aan geërgerd als mensen uit het Noorden vonden dat ze Limburg met een lamp moesten bekijken omdat het hier zo donker was".

Voor de komst van de medische faculteit telde de afdeling Heelkunde twee chirurgen, vijf assistenten en een chef de clinique. Tegenwoordig telt de groep veertig artsen. Hoe dat verklaarbaar? Lemmens: "Het aantal operaties is gelijk gebleven. Maar er zijn veel technieken door toedoen van de universiteit verbeterd en dat ontwikkelingsproces verloopt zeker sneller dan vroeger. De groep is erg dynamisch en een man als Greep stimuleert dat enorm. Verder is het onderwijs in de natuurlijk bij gekomen. U moet niet denken dat wij geen ontwikkeling hebben doorgemaakt. Aan de verdere ontwikkeling van onze technieken hebben wij altijd zeer veel aandacht besteed. Als de gelegenheid zich voordeed, liet ik bijvoorbeeld een bot door de patholoog uitpellen en daar oefende ik dan nieuwe technieken op, voor an-

urgenverein en van de Duitse Vereniging voor Chirurgie.

Aken

Behalve aan zijn wetenschappelijke werk heeft Lemmens die erkenning te danken aan zijn inspanningen om over de grenzen heen samen te werken. Voor hem is het een onbegrijpelijke zaak dat denkbeeldige lijnen, die grenzen genoemd worden, een zo grote barriere vormen voor samenwerking. De huidige SPD-kandidaat voor het bondskanselierschap, Johannes Rau, heeft Lemmens wel eens toevertrouwd dat het academisch ziekenhuis in Aken heel wat kleiner zou zijn uitgevallen als de regering van Nordrhein-Westfalen tijdig op de hoogte geweest was van de plannen om in Maastricht en Hasselt een medische faculteit te stichten. Rau, die indertijd als onderwijsminister van de deelstaatregering verantwoordelijk was voor de bouw van het Klinikum, beschouwde de omvang van het gebouw als een misrekening, omdat men steeds ervan uitgegaan was dat er veel patiënten uit de beide Limburgen op de Akense topvoorzieningen zouden afkomen. Ook heeft Lemmens bezoek gehad vanuit de hoogste kringen van de Akense universiteit: "Ze kwamen me vragen of ik me er niet voor in kon zetten dat er patiënten uit Maastricht naar Aken werden verwezen, omdat ze bang waren dat ze veel te groot gebouwd hadden. Luik is een ander probleem: daar speelt de taalbarriere een belangrijke rol. Er zijn veel mensen die amper de lage school gehad hebben, en die zich toch overal in het buitenland verstaanbaar kunnen maken. Maar voor veel academici is de taalbarriere tussen Maastricht en Luik veel te hoog. We hebben hier vaak bijeenkomsten gehad die ook voor Belgen bestemd waren. Daar zag je praktisch nooit iemand uit Luik, wel uit Antwerpen. Er zijn ook officiële contacten geweest, maar de contacten met Luik zijn gebeven bij de vaststelling dat zij erg betreurdend dat zij de barriere niet konden nemen, terwijl bij velen in Luik de wens tot samenwerking blijkt te bestaan. De samenwerking met Aken blijkt veel gemakkelijker, al kun je zien dat die samenwerking op persoonlijke initiatieven berusten. Er komt geen officiële instantie aan te pas, wij beslissen daar zelf over".

Wat ik zo jammer vind is dat sommigen onze basisfilosofie zo vertalen alsof daarin docentontkoppeld leren wordt voorgeschreven. Er staat in: zelfstudie, dat wil niet zeggen dat studenten na drie jaar hun hoogleraren en docenten niet zouden kennen en niet zouden weten wat die nog over te brengen hebben. Veel jonge studenten vragen mij of er niet wat meer contact met docenten mogelijk is en niet alleen met de tutor. Er zei eens een student tegen mij: we zijn zo tegen colleges, omdat de kwaliteit zo hoog mogelijk blijft 'als ze een keer gegeven worden. Dat is een aardige slogan, maar daar bereik je niets mee. Ik heb wel eens voorgeteld dat degenen, die zich werkelijk betrokken voelen bij onderwijs, na ieder blok een college zouden geven, één college dus in de zes weken, betreffende de stof van blok en met een duidelijke persoonlijke inbreng. Ik vind het een genoegen te luisteren naar iemand als Theo van Boven. Als hij spreekt over Beyers Naudé, hoor je hem zijn overtuiging uitdragen. Als je dat ook op je studenten over kunt brengen... ik mis dat duidelijk in dit systeem, maar heb er niet veel aan kunnen doen. ik heb vooral toegekeken en de laatste jaren ben ik door mijn ziekte minder actief geweest. Ik heb wel met genoeg aan verzoeken van kleine groepen voldaan om college te geven als ze mij daarom vroegen. Maar de studenten zijn tegenwoordig zo bezet, dat ze er steeds minder om komen vragen. Het curriculum is daar ook steeds minder op gericht. Er komen aan deze universiteit steeds meer hoogleraren met een grote persoonlijke inhoud en internationale faam. Die kunnen ze alleen onderhouden door onderzoek te doen. De persoonlijke inbreng in het onderwijs is helemaal aan het verdwijnen. Ik vind een frontaal bombardement van informatie ook verkeerd, zeker als dat gebeurt door een hoogleraar die alleen colleges geeft over zijn hobby's, gekleurd door controverses met anderen. Ik heb ook colleges meegemaakt van hoogleraren die op een schitterende manier college konden geven, zoals De Lange, de Utrechtse internist. Schitterende colleges waren dat, maar we naar uitteken. Hij gaf er maar drie per jaar. Dat zou hier ook mogelijk moeten zijn, ondanks de basisfilosofie.

Leid je in het systeem dat hier wordt gehanteerd, dan al te mechanische artsen op, als je de persoonlijke inbreng van de docent eruit haalt?

"Zeer mechanisch, ja. Dat is een tekortkoming van het systeem. In het contact tussen student en docent worden ook mededelingen gedaan die niet tot het direct meetbare horen. Er worden ook mededelingen gedaan die op de persoonlijke instelling berusten. Dat zijn zaken van meer filosofische aard. Nooit zal ik iemand mijn mening opleggen, maar ik luister wel erg graag naar de mening van anderen. Het zou erg doods worden als wij de basisfilosofie zo vertalen, dat de docent niet meer aan bod mag komen. Dan kun je net zo goed zeggen: pak het "Compendium of Medical Studies" en kom over zes jaar maar terug. Wat daarin staat is de complete medische wetenschap.

"Ik vind het een prachtige zaak als je een intelligente computer een diagnose kunt laten stellen. Ik zou samen met meneer Feigenbaum, die vorig jaar zijn intelligente computer is komen presenteren, eens graag een appendicitis willen diagnosticeren. De vraag is welke hand op die buik gelegd wordt. Wordt dat de hand van een robot of wordt dat mijn hand? Met studenten heb ik dat vaak gedaan: geef mij jouw hand en leg die daar neer. Wat jij nu voelt, dat is een blindedarmontsteking. En dan nog zou ik gaarne twee gevallen van appendicitis naast elkaar willen diagnosticeren en dan twee dezelfde willen zien. Ik heb ze niet ontmoet en ik kan ze me ook niet voorstellen. Je moet dat voelen kunnen overdragen: dit is een ontstoken blinde darm en dat niet. Ik heb vrouwen met een gezwelletje in de borst hier gehad. Ze hadden blauwe plekken in de borst door het betasten van de medicus... Afgezien van het risico van uitzaaiingen die hij zo kunnen veroorzaken, wil ik zeggen dat deze medicus zijn werk beter door een robot kan laten doen."

"Dat betasten leer je nu in het Skillslab, maar dat kunnen de mensen van het Skillslab niet zo doen als de practicus. Ik heb een keer meegemaakt dat we een commissie van de regering op bezoek kregen die hier de stand van zaken kwam opnemen. In die commissie zaten ook medici, die bepaald niet enthousiast waren over Maastricht. Die heb ik toen door het Skillslab mogen rondleiden en daar heb ik ze die blokjes gegeven om te leren voelen. Ze herkennen het allemaal: ja, zo voelt een cyste aan in het borstweefsel en zo voelt inderdaad een carcinoom aan... Vervolgens gaf ik een van die mensen een ander blokje en toen werd hij plotseling een beetje stug: 'Nou bent U een grapje aan het uithalen, ik voel niets'. Ik zei: Dan zijn we het niet eens, want wat U voelt is luchtmyseem. Hij stond helemaal perplex, daar was hij nooit achtergekomen. Daarna gaf ik nog een ander blokje en toen zat hij helemaal vast. Ik zei: nu voelt U inderdaad niets. Die man is laaiend enthousiast weggegaan, omdat ik hem niets had leren voelen en dat nog wel op een stukje plastic. En op levend weefsel is het weer helemaal anders. De wijze waarop je zoiets brengt is van het grootste belang. Het is niet genoeg als je tegen de student zegt: hier heb je zes blokjes plastic en ga nu maar voelen. Thucydides heeft het vierhonderd jaar voor Christus al gezegd: 'Wijsheid

gaat over van de een op de ander. Zo was het altijd en zo is het nu nog. Het is zo moeilijk toegang te vinden tot woorden die niet gezegd zijn'. Wil het onderwijs volledig zijn, dan moet er een persoonlijke inbreng inzitten. En verder, zo heb ik ook in mijn afscheidsrede gezegd, is het flankerend onderwijs van het grootste belang, de cultuurfilosofie, natuurfilosofie, geschiedenis enzovoort. Bij alle faculteiten is dat onmisbaar."

Wisselleerstoel

"Ik ben blij dat deze ontwikkeling zichtbaar wordt. Dat is ook de reden waarom ik me zo voor wisselleerstoelen interesseer. Daar kun je enorm veel mee doen. Ik heb andere hoogleraren wel eens gevraagd hoeveel tijd zij nodig zouden hebben om hun specifieke kennis uit te dragen. Een maand, schatten ze dan. Dat zou je met een wisselleerstoel dus twaalf keer per jaar kunnen doen. Maak dan eens een rekensommetje om te kijken hoeveel kennis je in huis haalt die je niet permanent in huis hoeft te hebben". Ook het postacademisch onderwijs dient volgens Lemmens veel aandacht te krijgen en op een meer gestructureerde manier dan nu het geval is. Daarbij is het oppassen geboden voor de listen van de industrie, waarschuwt hij: "Je kunt wel gebruik maken van de hulp van de industrie, maar vaak gaat dat te ver. Er zijn industrieën die wel vijftig of zestig specialisten uitnodigen met volledige vergoeding van alle kosten om te spreken over een onderwerp, waar zij zijdelings belang bij hebben. Als daar niet een goed gestructureerd postacademisch onderwijs achter staat, dan vrees ik dat dit soort praktijken leidt tot het toemenen van producten die maar een heel klein beetje verschillen van een fysiologische zoutoplossing".

Industrie

"Datzelfde probleem zie ik in de dreigende scheiding van onderwijs en onderzoek. Door de nieuwe vormen van financiering van onderzoek en vooral door de privatisering van research worden krachten uit de universiteit weggetrokken. Op die manier komen resultaten van het onderzoek steeds minder ter beschikking van het onderwijs. Onderwijs en onderzoek moeten nauw verbonden blijven, zelfs als het gaat om geprivatiseerd onderzoek. Een hoogleraar die veel research doet, ook in samenwerking met de industrie, kan een zeer goed hoogleraar zijn voor zijn universiteit. Maar hij moet dan ook kunnen toegeven dat hij alleen maar researchmens is, die iemand naast, niet onder zich moet nemen om de band met het onderwijs te behouden. En dat onderwijs moet geregeld gezuiverd worden van onderwetse zaken, die niet meer opgaan, in plaats van de curricula steeds voller te stoppen. Zorg voor een breed curriculum, voor een brede vorming van de studenten en zorg voor een goed georganiseerd postacademisch onderwijs, want niemand is in staat om in een tijd van zes jaar een beroep te leren waar hij in de toekomst langer dan vijf jaar mee kan werken. Een arts zal tot zijn vijftienvestigste moeten blijven studeren. De ontwikkelingen gaan zo razend snel dat ik mij na drie jaar non-activiteit niet meer in staat voel chirurgie te doen".

Jacques Herraets

Een jaar Vrij Nederland voor een tientje per maand

De huidige generatie studenten is tamelijk ongeïnteresseerd, is politiek conservatief, moet onder het juk van Deetman keihard werken onder erbarmelijke omstandigheden, heeft maar één doel: een baan, en dan kijken we nog wel eens verder... het beeld van de gemiddelde student in de jaren tachtig.

Maar er zijn bij die huidige generatie ook nog wel studenten die wat achterdochtiger in de maatschappij staan, die willen weten wat er werkelijk gebeurt, die willen lezen hoe de macht echt verdeeld is, die niet opzien tegen wat langere stukken of een moeilijk woord.

Voor die studenten hebben wij in de Deetman-jaren twee argumenten die het lezen van Vrij Nederland nog aantrekkelijker maken.

Een jaar Vrij Nederland (de beste journalistiek, de wekelijkse boekenbijlage, het verrassende kleurkatern) voor f 130,- in plaats van f 166,50.

En ook de betaling is voor studenten gemakkelijk geregeld: via automatische incasso wordt elke vier weken een tientje van giro- of bankrekening afgeschreven.

Wie ergens voor studeert, leest Vrij Nederland

Vul de bon in

Een jaar Vrij Nederland voor een tientje per maand

Ik neem een jaarabonnement op Vrij Nederland voor slechts f 130,- i.p.v. f 166,50. Het bedrag wordt automatisch in dertien 4-wekelijkse termijnen van f 10,- afgeschreven van mijn bank/girorekening nr.

Naam
Adres
Postcode Plaats
Nummer Jaar van
collegekaart ingang
Handtekening

Stuur de bon in open, ongefrankeerde envelop naar:
Vrij Nederland, antwoordnummer 3043,
1000 PA Amsterdam

BA 00 STU 00

Bureau Onderwijs Faculteit der Geneeskunde

Aan: Tweedejaars studenten Faculteit der Geneeskunde
Betreft: Data tweedejaars vaardigheidstoets

Hiermede berichten wij U, dat de tweedejaars vaardigheidstoets van 1985/1986 wederom zal worden afgenomen in het begin van het derde curriculumjaar, in de week voorafgaande aan blok 3.1. Dit betekent dat de tweedejaars vaardigheidstoets 1985/1986 zal worden afgenomen in week 36 en wel op donderdag 4 september 1986 en op vrijdag 5 september 1986.

De exacte examentijdstippen per student zullen zoals gebruikelijk minimaal tien dagen voor afname van de toets worden bekend gemaakt door middel van publicatie op de infoborden bij het Bureau onderwijs FDG in het Hoofdgebouw.

Aan: Alle studenten Medische Faculteit
Betreft: Verkoopbalie bronnen Geneeskunde

Thans zijn nog beschikbaar de navolgende secundaire onderwijsbenodigdheden voor de studenten van de Faculteit der Geneeskunde.

De verkoopbalie secundaire onderwijsvoorzieningen (hal, Hoofdgebouw) is geopend maandag tot en met vrijdag van 12.30 tot 14.00 uur.

EERSTEJAARSSTUDENTEN GENEESKUNDE:

Het literatuurboek, nummer 309, behorend bij blok 1.1 1985/1986 "Inleiding in de medische studie" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,90.

Het literatuurboek, nummer 317, behorend bij blok 1.2 1985/1986 "Traumata" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,50.

Het literatuurboek, nummer 347, behorend bij blok 1.3 1985/1986 "Infekties en ontstekingen" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,30.

Het literatuurboek, nummer 392, behorend bij blok 1.4 1985/1986 "Psychosomatiek" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,70.

Het literatuurboek, nummer 415, behorend bij blok 1.5 1985/1986 "Atherosclerose" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,60.

Het literatuurboek, nummer 443, behorend bij blok 1.6 1985/1986 "Tumoren" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 10,20.

TWEDEJAARSSTUDENTEN GENEESKUNDE:

Het literatuurboek, nummer 307, behorend bij blok 2.1 1985/1986 "Embryo en foetus" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,00.

Het literatuurboek, nummer 382, behorend bij blok 2.4 1985/1986 "De Adolescent" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,80.

Het literatuurboek, nummer 416, behorend bij blok 2.5 1985/1986 "De volwassen" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,80.

Het literatuurboek, nummer 442, behorend bij blok 2.6 1985/1986 "De oudere mens" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 9,70.

Het literatuurboek, nummer 440, behorend bij blok 2.7 1985/1986 "Gezondheid, gezondheidszorg en samenleving" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,70.

DERDEJAARSSTUDENTEN GENEESKUNDE:

Het literatuurboek, nummer 308, behorend bij blok 3.1 1985/1986 "Koorts, infectie en ontsteking" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,40.

Het literatuurboek, nummer 328, behorend bij blok 3.2 1985/1986 "Moeheid" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,00.

Het literatuurboek, nummer 350, behorend bij blok 3.3 1985/1986 "Kortademigheid en pijn in de borst" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,90.

De inleiding ten behoeve van blok 3.3 1985/1986 "Anatomie van de thorax", deel 1 en 2, nummer 356, is verkrijgbaar. De prijs hiervan is f 0,60.

Het literatuurboek, nummer 383, behorend bij blok 3.4 1985/1986 "Voeding - verslaving - stress" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 10,40.

VIERDEJAARSSTUDENTEN GENEESKUNDE:

Het literatuurboek, nummer 306, behorend bij blok 4.1 1985/1986 "Bloedverlies" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,30.

Het literatuurboek, nummer 306, behorend bij blok 4.1 1985/1986 "Hoofdzaken en kopzorgen" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,30.

Het literatuurboek, nummer 441, behorend bij blok 4.6 1985/1986 "Rugpijn en pijn in de extremiteiten" is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 7,50.

Aan: ALLE VIERDE- EN VIJFDEJAARS STUDENTEN FDG Wetenschappelijk onderzoek

Drs. P.M.N.Y.H. Go, afdeling Chirurgie, de Weverziekenhuis te Heerlen, zoekt twee studenten voor deelname aan wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de volgende projecten:

1. Een student voor een periode van minimaal zes weken (studiejaar 4-5) Bij heupfracturen van oudere mensen verdient die operatie de voorkeur waarbij snelle mobiliteit wordt verkregen. Een relatief eenvoudige procedure is de toepassing van de Dynamic Hip Screw (DHS). Deze methode is niet voor alle soorten heupfracturen geschikt. Door middel van een retrospectief onderzoek met evaluatie van Röntgen-foto's moet de juiste plaats van de DHS worden aangegeven.

2. Een student voor een periode van minimaal zes weken (studiejaar 4-5) De behandeling van het rectumcarcinoom bestaat primair uit een chirurgische therapie. Op grond van de uitbreiding van de tumor wordt in bepaalde gevallen geadviseerd postoperatief radiotherapie toe te passen om de kans op een lokaal recidief te verminderen. De radiotherapie kan echter een radioenteritis induceren.

Vraag 1: Wat is het percentage lokaal recidief carcinoom ondanks radiotherapie?

Vraag 2: Wat is het percentage radioenteritis?

Vraag 3: Weegt het voordeel van de radiotherapie op tegen de nadelen van een radioenteritis?

Studenten die geïnteresseerd zijn in bovengenoemde onderzoeken worden verzocht contact op te nemen met de heer Go of met mevrouw G. van der Schoot, Projectgroep Keuze Onderwijs, k. 229, Hoofdgebouw (telefoon 888734).

Rechtsgeleerdheid.

- Vrijdag 13 juni om 19.00 uur wordt de bloктоets voor tweedejaars avondstudenten afgenomen.
Collegzaal de nrs. 3688-94129;
Practicumruimte: nrs. 10866-3260.

- Iedere woensdag houden medewerkers spreekuur van 13.30-14.15 uur.

- Woensdag 18 juni 15.00 uur: vergadering Fakulteitsraad.

- De officiële uitreiking van de propedeuse zal in september of oktober plaatsvinden.

- De bloктоets van 16 juni wordt afgenomen in de sporthal de Heeg, Roserij 500
09.00-10.30 uur eerstejaars studenten
11.00-12.30 uur tweedejaars studenten
13.30-16.30 uur derde en vierdejaars studenten.

- Willen huidige tweede en derdejaars studenten hun keuzeformulieren vóór 14 juni a.s. inleveren?

Ekonomie

Aan alle studenten FdEW

Vierde Voortgangstoets FdEW.

De vierde voortgangstoets 1985/1986 voor alle studenten van de Faculteit der Economische Wetenschappen wordt gehouden op DINSDAG 17 JUNI 1986 in de Oostzaal van de Eurohal. De toets begint om 08.30 uur en eindigt om 13.00

uur. De studenten kunnen vanaf 08.15 uur de zaal binnen.

De antwoordformulieren liggen NIET op volgorde van registratienummer. De zaalindeling (registratienummer en tafelnummer) wordt bij de ingang van de Eurohal opgehangen. De antwoordformulieren dienen met een HB-potlood ingevuld te worden (HB-potlood zelf meebrengen). Het is verplicht de kollegetkaart duidelijk zichtbaar op de tafel neer te leggen t.b.v. de surveillanten.

De antwoordsleutel van de toets is vanaf 13.00 uur verkrijgbaar aan de informatiebalie van het Bureau Onderwijs FdEW - 3e etage Hoofdgebouw.

Herkansing propaedeuse-scripties en tweedejaars-scripties.

Propaedeuse-scripties.

Studenten die een onvoldoende beoordeling hebben voor de propaedeuse-scriptie dienen uiterlijk 25 JULI 1986 hun herschreven scriptie in tweevoud in te leveren bij het Bureau Onderwijs FdEW. De beoordeling wordt uiterlijk 25 augustus bekend gemaakt via de publicatieborden.

Studenten die nog geen propaedeuse-scriptie hebben gemaakt kunnen alsnog van deze herkansing gebruik maken om aan dit examen-onderdeel te voldoen. Hiervoor gelden de bovengenoemde datumlijnen.

Studenten die hun propaedeuse-scriptie via de MacIntosh verwerkt hebben krijgen vrijstelling voor het praktisch gedeelte van de praktikumtoets Informatica. De overige studenten dienen een praktische opgave te verrichten, die ze kunnen ophalen bij drs. E. Schenk of drs. D. Tempelaar van de capaciteitsgroep Kwantitatieve Economie. De uitgewerkte opdrachten dienen uiterlijk 25 JUNI 1986 ingeleverd te worden bij de opdrachtgever.

Tweedejaars-scripties.

Studenten die een onvoldoende beoordeling hebben voor de tweedejaars-scriptie dienen uiterlijk 25 JULI 1986 hun herschreven scriptie in tweevoud in te leveren bij het Bureau Onderwijs FdEW. De beoordeling wordt uiterlijk 25 augustus bekend gemaakt via de publicatieborden.

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

DOORSTUDEREN NA DE EERSTE FASE?

Vanaf 1982 heeft een herstructurering plaatsgevonden in het wetenschappelijk onderwijs. Er is een doctoraalopleiding ingesteld van vier jaar, de z.g. eerste fase. Sommigen willen echter meer. Zij willen een opleiding die wordt afgesloten met het schrijven van een dissertatie en het behalen van een doctorstitel. Zij willen ook actief onderzoek doen.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen heeft hierin voorzien door de creatie van een onderzoekopleiding van vier jaar. Het is de bedoeling dat in deze opleiding de kennis wordt verdiept op bepaalde specialismen en dat in nauwe samenwerking met de promotor, senior onderzoekers en collega's wordt meegewerkt aan een onderzoekproject. Men krijgt de gelegenheid de studie op een deelproject af te ronden door middel van een promotie.

De Faculteiten der Economische Wetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit Amsterdam hebben het voornemen om gezamenlijk een doctoraatsopleiding Economie op te zetten, te verzorgen door het

NEDERLANDS INSTITUUT VOOR ALGEMEEN EN BEDRIJFSECONOMISCH ONDERZOEK (i.o.)

kortweg het

TINBERGEN INSTITUUT (i.o.)

genoemd.

Het instituut richt zich op het stimuleren en verrichten van hooggekwalificeerd onderzoek en op de vorming tot zelfstandig onderzoeker op een deel terrein van de economie (algemene economie, bedrijfseconomie en econometrie). Binnen het instituut zullen de bestaande economische specialismen vanuit een thematische invalshoek aan bod komen. De structuur van het onderzoek binnen het instituut zal daarom bepaald worden door een reeks thematisch gerichte onderzoekclusters.

Voorbeelden van zulke brede onderzoekthema's zijn:

- de harmonisatie van externe berichtgeving
- financiële markten en instellingen
- interactieve beslissingsondersteunende modellen en expertsystemen
- econometrische modellen voor de verklaring van kwalitatieve respons
- fiscale systemen en overheidsfinanciën
- stedelijke en regionale dynamiek
- het functioneren van de arbeidsmarkt.

Uitvoerige informatie over de mogelijke onderzoekthema's en de projecten binnen die thema's wordt gegeven in de informatiebrochure.

Voor verschillende enthousiaste en onderzoekgerichte doctorandi bestaat de mogelijkheid deel te nemen aan het economisch speurwerk in het Tinbergen Instituut (i.o.) als

assistent in opleiding (AIO) m/v

Een assistent in opleiding heeft daarbij de mogelijkheid te participeren in het onderzoek bij verschillende vakgroepen van de faculteiten die samenwerken in het Tinbergen Instituut (i.o.). Een aanstelling als assistent in opleiding vindt plaats bij één van de moederfaculteiten voor een periode van maximaal 4 jaar. Het is de bedoeling dat de assistenten in opleiding de 4-jarige opleiding afsluiten met een promotie. Salarisering vindt plaats volgens rijksregeling volgens de salaristabellen van de assistenten-in-opleiding (in het eerste jaar f 1.750,00 per maand oplopend tot ca. f 3.100,00 per maand in het vierde jaar).

AKTIVITEITEN

De hoofdtaak van de AIO is de uitvoering van een, mede op basis van zijn/haar voorkeur, geselecteerd project binnen één van de onderzoekthema's.

Via seminars zal hij/zij intensief betrokken worden bij ander onderzoek van het Instituut. Voort volgt hij/zij in de aanvang een beperkt, op onderzoek gericht, onderwijsprogramma. Tevens zal de AIO in beperkte mate worden ingeschakeld bij het geven van onderwijs.

BEROEPSVOORUITZICHTEN

De studie heeft tot doel volhardende en creatieve wetenschappers af te leveren, die hun geest gescherpt hebben bij de oplossing van wetenschappelijke problemen. Zij dienen na hun promotie algemeen inzetbaar te zijn binnen en buiten de universiteit. Er bestaat de gegronde verwachting dat voor de gepromoveerde AIO een goede carrière zal zijn weggelegd.

Nadere informatie, zoals een globale programmabeschrijving, een beschrijving van de onderzoekthema's en informatie over de sollicitatie- en selectie-procedure, wordt gegeven in de informatiebrochure over de doctoraatsopleiding economie. Deze informatiebrochure kan worden aangevraagd bij het faculteitsbureau van één van de betrokken faculteiten der economische wetenschappen:

EUR, Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam, 010-4525511, toestel 3348 of 3318,

UvA, Jodenbreestraat 23, 1011 NH Amsterdam,

VUA, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam, 020-5484610.

Inlichtingen kunnen ook worden ingewonnen bij de volgende contactpersonen:

EUR: prof. dr. B. M. S. van Praag, 010-4525511, toestel 3010, of 023-383276

UvA: dr. R. K. Knaack, 020-5254251, of 035-12474

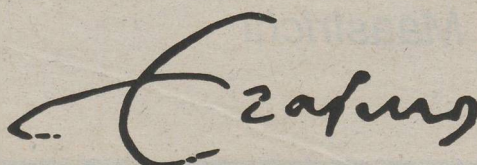
VUA: prof. dr. L. Traas, 020-5484602, of 02153-83932.

Op vrijdag 13 juni 1986 wordt gelegenheid geboden om een voorlichtingsbijeenkomst bij te wonen. De voorlichtingsbijeenkomsten vinden plaats bij de E.U.R., Faculteit der Economische Wetenschappen, Burg. Oudlaan 50, om 10.00 uur en bij de UvA, Faculteit der Economische Wetenschappen, Jodenbreestraat 23, om 14.00 uur.

UNIVERSITEIT
VAN AMSTERDAM

ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM

VRIJE UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

RECHTstreeks "Geweld tegen homoseksuelen"

Studievereniging RECHTstreeks organiseert op woensdag 11 juni een film- en forumbijeenkomst met als thema: geweld tegen homoseksuelen. Vertoond wordt de film "Framed Use". In het daarop volgende forum nemen plaats: K. Waaldijk (gespreksleider), C. v.d. Born (Homostudies Utrecht), A. v.d. Leur (gemeentepolitie Groningen) en A. Slot (CDA). De bijeenkomst wordt gehouden op 11 juni. Aanvang: 13.30 uur. Plaats: Collega Nieuwenhof.

AGORA/NVGW

Woensdag 18 juni organiseert AGORA in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Gezondheidswetenschappers, een postersessie in het Trefcentrum in het hoofgebouw. Van 12 tot 14 uur zullen afgestudeerden van Beleid en Beheer, Gezondheidsvoorlichting en opvoeding en Verplegingswetenschappen aanwezig zijn om vragen te beantwoorden met betrekking tot werkmogelijkheden, aansluiting van de studie op latere functies etc. Met de curriculumplanningsgroepen van de andere afstudeerichtingen wordt over hun aanwezigheid op deze dag nog onderhandeld.

Concert Universiteits Orkest Limburg

Tweemaal per jaar geeft het Universiteits Orkest Limburg een serie concerten, eenmaal in juni en eenmaal in december. Het komende concert zal worden gegeven in Maastricht. Het orkest staat onder leiding van Arnaud Brand. Solistische medewerking zal ditmaal worden verleend door de bekende harpiste Phia Berghout. Zij zal met het orkest vertolken "Danse sacrée et danse profane" van Claude Debussy. Voorts vermeldt het programma: Mozart - delen uit Così fan Tutte Handel - Concerto grosso Dvorak - Tsjechische suite.

Het concert zal plaatsvinden op dinsdag 10 juni, 20.15 uur, Annakerk te Maastricht.

Derde zondagochtendconcert in de Aula

Op zondag 8 juni a.s. om 11.30 uur vindt in de Aula van de universiteit het derde concert plaats in de serie van vier zon-

dagochtendconcerten die de RL organiseert ter gelegenheid van de viering van haar tweede lustrum. Bertha v.d. Boomen (gitaar en dwarsfluit), Wilmie v.d. Helm (zang), Deborah Berg (gitaar) en Pascal Pasolli (gitaar), allen van het Maastrichtse conservatorium, verzorgen een programma met werken van Bach, Granados, Carulli en Seiber. Het concert is vrij toegankelijk via de poort van de universiteitstuin tegenover het conservatorium. Vooraf (van 11.00 uur af) en na afloop (tot 14.30 uur) bestaat gelegenheid een drankje te gebruiken in het Kruithuis in de universiteitstuin.

Studentenzaken

Studentendekanaat: mw. F. Meyer Viol
mw. H. de Bruin

De studentendekanan begeleiden en bemiddelen in zaken van rechtspositionele, sociaal-economische en psychische aard.

Zij geven (aspirant)studenten informatie en advies over:

- * studiemogelijkheden/studie- en beroepskeuze
- * toelatingsvoorwaarden voor het W.O.
- * aanmelding, selectie en plaatsing in het W.O.
- * inschrijving, inschrijvingsvormen, inschrijvingsduur
- * studiefinanciering
- * militaire dienst
- * studieverandering, studiestaken, afstuderen
- * sociale voorzieningen.

Voor informatie en het maken van afspraken zijn de studentendekanan telefonisch bereikbaar van maandag t/m donderdag tussen 9.30 en 11.00 uur, tel. 043-887777

Op dinsdag- en donderdagmiddag houden de dekanen open spreekuur (d.w.z. dat men zonder afspraak terecht kan) van 14.30-16.30 uur.

De studentendekanan zijn gehuisvest in het Gouvernement, Bouillonstr. 3, Maastricht.

Studie-infotheek

In de studie-infotheek is ter inzage informatie aanwezig met betrekking tot studierichtingen en afstudeerichtingen van het nederlandse Wetenschappelijk Onderwijs. Tevens zijn beroepsgidsen aanwezig en is enige algemene informatie te verkrijgen over studeren in het Hoger Beroeps Onderwijs.

De studie-infotheek bevindt zich eveneens in het Gouvernement, Bouillonstr. 3, Maastricht, tel. 043-887777.

Vakantieperiode studentendecanaat

In verband met de vakantieperiode van de studentendekanan komen de OPEN SPREKUREN van 16 juni tot 4 augustus 1986 te vervallen.

De studentendekanan zijn wel telefonisch bereikbaar voor informatie en het maken van afspraken; van maandag t/m donderdag tussen 9.30 en 11.00 uur, tel. 043-887777.

Mentoren gevraagd voor de introduktiedagen.

Bij deze roept de Commissie Voorlichting van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid mentoren op voor medewerking tijdens de introduktiedagen.

De facultaire introduktiedagen zullen dit jaar plaatsvinden op 25-26 en 27 augustus a.s. in de Nieuwenhof.

Opgeven vóór 1 augustus a.s. bij Carolinne Welling, kamer 1033-b Nieuwenhof., tst. 748.

Helpers en helpsters gezocht voor de Inkom

Zoals je waarschijnlijk al weet, is de organisatie voor de algemene studentenintroductie "Inkom" alweer volop bezig. Deze introductie wordt dit jaar gehouden van woensdag 20 augustus tot en met zondag 24 augustus a.s.

Daar we dit jaar 1100 eerstejaars studenten van RL en HBO verwachten, hebben we jouw hulp hard nodig! En wel als:

Helper (M/V)

Dat houdt in dat je ons met raad en daad terzijde staat tijdens de uitvoering van het programma, daar waar dat nodig is (kaartverkoop, barbediening, sjouwen) en daar waar jij graag wilt helpen.

Ook is het mogelijk om slechts enkele dagen of dagdelen aanwezig te zijn. Als vergoeding heb je gratis deelname aan het programma. etem en krijg je consumptiebonnen. Ook ben je als vaste helper van harte welkom op de mentoren/helpersdagen te Mesch van 15 tot en met 17 augustus.

Wil je als helper en helpster je ondersteuning geven aan de organisatie, kom dan langs op de Inkom-kamer, kamer 004 in het Hoofgebouw, of bel 888211 om je op te geven.

R.K. Studentencommissie Servatius

zondag 18 mei, Pinksteren, 11.00 uur: Eucharistieviering met korte meditatie.
donderdag 22 mei, 19.30 uur Eucharistieviering, daarna gezellige avond met muziek.

zondag 25 mei, Feest van de H. Drie-eenheid, 11.00 uur: Eucharistieviering
donderdag 5 juni, 20.00 uur: een getuigenis uit Libanon, een lezing gehouden door dr. Niederer die jarenlang als missionaris in dit land heeft gewerkt. Deze lezing is door het R.K. Studentenpastoraat georganiseerd en staat ook open voor niet-studenten (ouderen).

zondag 8 juni, 11.00 uur: eucharistieviering en daarna koffie.
dinsdag 10 juni: de laatste les van de geloofskursus, dit jaar tenminste: 2e artikel van het geloof; en (ik geloof) in Jesus Christus, Zijn enige zoon, onze Heer.

Deze avond is voor de dinsdag- en donderdag-groep samen gepland.

donderdag 12 juni, 20.00 uur: tweede open avond van Servatius. Nu we zo'n half jaar bezig geweest zijn met het organiseren van een aantal zaken willen we de balans opmaken en met elkaar en alle mensen die voor ons als aanstaande R.K. studentenverenigingen een warm hart toedragen.

Op zaterdag 4 oktober zal de oprichtingsvergadering plaatsvinden. Tot dan moeten we nog een aantal zaken voorbereiden en doen we bovendien mee aan introducties.

Mensen die ideeën hebben of die ons hierbij willen helpen zijn van harte welkom op deze avond. We zullen proberen ook een aantal mensen van studentenverenigingen uit andere steden uit te nodigen.

zondag 15 juni, 11.00 uur: eucharistieviering en daarna koffie.

donderdag 19 juni: afsluiting van het academisch jaar.

We zullen eerst met z'n allen een eucharistieviering bijwonen, daarna ergens iets gaan eten en tenslotte nog wat naborrelen. Plaats(en) en tijd zullen we tijdig bekendmaken. Houd deze avond dus alvast vrij. Als er mensen zijn die een muziekinstrument spelen en een stukje willen opvoeren, bel dan even naar een van onderstaande mensen.

Iedereen die belangstelling voor ons heeft is van harte welkom op elk van bovenstaande activiteiten.

Alle activiteiten vinden plaats in De Fortuyn, ons gebouw, Boschstraat 97, tenzij anders vermeld. Dit gebouw is elke maandag tot en met vrijdag, behalve woensdag van 9.30 uur / 12.30 uur geopend.

Dr. Pero, studentenpastor. tel. 211126

(9.30 uur - 12.30 uur).

Jeroen Wolhuis. tel. 616735.

Farmacologie

Aan deelnemers Farmacologiekonferentie:

De bijeenkomst van 18-6-1986 is verplaatst naar 25-6-1986, kamer 1631/1633 BMC, 16.00 uur.

Honeywell Futurist Competition.

Dit najaar organiseert Honeywell voor de derde maal haar Futurist Competition. Zij nodigt full-time studenten aan universiteiten en hogescholen uit een essay te schrijven over de technische ontwikkelingen in de komende 25 jaar.

De deelnemers kunnen hiervoor kiezen uit de volgende onderwerpen:

- Energie
- Informatie
- Lucht- en ruimtevaart
- Beheersing van natuurlijke hulpbronnen en de milieubescherming
- Productie-automatisering
- Technologie thuis
- Technologie in de werksituatie

Naast de technologische aspecten van de voorspelde ontwikkelingen dienen eveneens de economische en maatschappelijke consequenties te worden aangegeven. De deelnemers worden geheel vrijgelaten in hun speculaties over wat zal of zou moeten gebeuren.

Deze Futurist Competition wordt tegelijkertijd in 14 Europese landen gehouden. In Nederland bestaan de prijzen uit een hoofdprijs van 2000 gulden en ver-

der prijzen van 1500, 1000 en 500 gulden. Daarnaast dingt de nationale winnaar met zijn essay mee naar één van de zes Honeywell Beurzen voor een jaar studie in de Verenigde Staten. In 1984 heeft de Nederlandse winnaar Alexander J.M. van der Velden, student Luchten Ruimtevaart te Delft, zo'n studiebeurs gewonnen.

Voor nadere inlichtingen over de Futurist Competition verwijzen wij u graag naar:

Honeywell b.v., Public Relations
Esmé van Kempen
Rijkswaterstraat 175
1962 EV Amsterdam
telefoon: 020-5103440.

Cursussen Cobol, Fortran en Pascal

Is51 Bij voldoende belangstelling geven medewerkers van de Dienst Informatieverwerking in september en oktober cursussen Cobol, Fortran en Pascal. Elk van deze cursussen zal ongeveer een week duren. De kosten voor het cursusmateriaal bedragen ongeveer dertig gulden per deelnemer per cursus. Van de deelnemers wordt verwacht, dat zij bekend zijn met elementaire automatiseringsbegrippen en dat zij werkelijk willen programmeren, dus niet slechts uit nieuwsgierigheid of voor algemene ontwikkeling willen meedoen. De cursussen zijn bestemd voor medewerkers en studenten.

Opgave voor 15 juli, mondeling of schriftelijk bij het secretariaat van de DIV, toestel 511. Gaarne adres opgeven voor nadere informatie.

Cobol is de standaard computertaal voor administratieve doeleinden. Wiskundige kennis speelt hier vrijwel geen rol. Deze cursus zal zes dagen duren en wordt per halve dag gegeven over twee weken verspreid in september. Deze cursus is voor beginners. Het accent zal liggen op programmeren in Cobol op een personal computer of een equivalent daarvan. Op de eerste van de zes dagen wordt een inleiding gegeven in MS-DOS en tekstverwerken voor hen die deze, voor de Cobol-cursus noodzakelijke, vaardigheid nog niet beheersen.

Fortran is een standaard computertaal voor toepassingen waarin gerekend wordt. Deze cursus zal vijf dagen duren en wordt per halve dag gegeven over twee weken verspreid in september. Deze cursus is voor beginners. Gebruik gemaakt zal worden van Fortran 77 op de VAX. Het is noodzakelijk dat deelnemers met de VAX editor kunnen omgaan. Zij die dat niet kunnen, zullen zich deze kennis moeten eigen maken, desnoods met een doe-het-zelf handleiding, die tijdens de cursus verkrijgbaar is.

Pascal is een computertaal specifiek voor gestructureerd programmeren. Er zullen twee cursussen gegeven worden, elk van vijf dagen, verspreid in halve dagen over twee weken in oktober. Voor beide cursussen zal gebruik gemaakt worden van de VAX. Ook hier is het daarom aan te bevelen, dat deelnemers met de VAX editor kunnen omgaan. Zij die dat niet kunnen zullen zich deze kennis moeten eigen maken, desnoods met een doe-het-zelf handleiding, die tijdens de cursus verkrijgbaar is.

a. Een cursus voor hen die nog niet eerder programmeerden in welke taal dan ook.

b. De tweede cursus is voor hen, die een andere taal al goed beheersen. In deze cursus zal in het bijzonder worden ingegaan op elementen als dynamische datastructuren en recursiviteit.

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-210825

De BOEKHANDEL waar je wat aan hebt.

Boulevard of Broken Dreams

Voor de thuisblijvers die niet beschikken over een vakantiebudget of de toeristenkudde willen mijden, ligt een alleraardigste verrassing in het verschiet. Op het Vrijthof kunnen zij van 25 juli tot en met 3 augustus de Boulevard of Broken Dreams beleven, het reizende cultuurcircus met meer dan 100 voorstellingen in 10 dagen.

Het had nogal wat voeten in de aarde voordat de komst van de Boulevard een feit was. De provincie wil, er wordt nog steeds aangetrokken, niet over de brug komen met de gevraagde subsidie van 30.000 gulden. De gemeente Maastricht draagt 40.000 gulden bij. Het is nu aan de Boulevard-organisatie de resterende 60.000 gulden bij sponsors, waarvan al enkele goed waren voor 30.000 gulden, los te peu-

teren. Organisatrice Anneke Kroonen: "Wij hebben besloten om naar Maastricht te komen en tot het laatste moment proberen het geld bij elkaar te krijgen. Het programma is rond. Naast Maastricht worden ook Rotterdam, Vlissingen, Antwerpen, den Bosch, Amsterdam en Groningen aangedaan. De Stichting Reizend Festival organiseert de Boulevard en als stichting huren wij mensen en gezelschappen in, verder is het een samenraapsel van mensen met eigen kleine bedrijfjes. Voor het grootste gedeelte is ons eigen programma in alle steden te zien. Er blijven plekken open die we samen met de steden invullen en zodoende krijgen lokale en provinciale muziek- en theatergroepen de ruimte. Het hoofdbestanddeel blijft bestaan uit groepen die speciaal een voorstelling voor ons gemaakt hebben. En daar zitten echte spektakelstukken bij." Inspirator en artistiek leider van de Boulevard, Terts Brinkhoff, twijfelt geen moment aan het welslagen van de tournee: "Wij leveren kwaliteit en dat weten de mensen", zegt hij doodsimpel. In vorige jaren heeft de Boulevard een lawine van enthousiaste reacties losgemaakt. Dit jaar staat er een indrukwekkende lijst optredens gepland. Het is niet voor niets dat de Boulevard zich rijp acht om de vleugels over de landsgrenzen uit te slaan. Antwerpen is dit jaar ook weer van de partij en er zijn besprekingen gaande met Frankrijk en Canada. Wat kan Maastricht verwachten? Het Vrijthof volgebouwd met grote,

fleurige tenten, terrasjes, neonverlichting, allerlei etablissementen en prachtige decors. Op De Straat staat meubilair, een wachttore, een fontein en de Smerige Vissen hebben zelfs gezorgd voor een hoekje waar het altijd regent. In de Grote Tent zal zich onder meer de grote productie 'Medio Mei' afspeelen, een muziektheaterstuk gesitueerd in de Tweede Kamer, een liefdes-tragedie/komedie uitgevoerd door een ad-hoc gezelschap met spelers van Orkater, Werkteater en Boulevard. Ook mag men beslissen niet de sublieme versie van Andersen's sprookje 'De Kleine Zee-meermin' door Orkater missen. Daarnaast is speed-spraakwaterval Deelder ook te gast in de Grote Tent en voert het gezelschap van Shusaku Takeuchi er een subtiel dansspel op.

In de Operant staat de Opera Stichting met twee producties: 'Spectacle Coupé', een repertoire van beroemde scènes en liederen uit verschillende opera's, en 'Four Note Opera', waarin Tom Johnson zijn haat-liefde verhouding voor de opera belijdt. Jaap Blonk treedt op met 'Ursonate' van Kurt Schwitters. Het Paradetheater is bedoeld voor de kleinere producties. O.a. paraderen hier de gebroeders Groothof, Jodi Gilbert en de kindervoorstellingen van Cees Brandt en Carrousel. Dichters en bandjes geven de Orangerie een welluidend karakter en Einzelgängers kunnen terecht in de intieme Bogentent. Een feestelijk menu wordt voorgeschoteld in de Cantina Mobilé.

In het Danspaleis is een foyer, een theater en een dansschool. Het Boulevardorkest en Hit The Pearl zullen, met zoveel muzikale kwaliteiten in huis, weinig moeite hebben het publiek met hun klanken in vervoering brengen.

Rond volle maan voeren pianisten van naam de 'Nacht van de Nocturnes' uit. Al bij al verschaft de Boulevard dramatiek en romantiek. Flaneren op de Boulevard of Broken Dreams, er is nauwelijks een betere besteding van een zwoele zomeravond te bedenken.

Paul Pinxten

DE ONTROERING

Laatst kwam ik er weer eens toe, aan het lezen van een gewoon boek. Ik had het gekregen voor mijn verjaardag maar tja, geen tijd, het WK op tv en ik moet toch al zoveel van mezelf. Toch, en ik ben er nu blij om, kreeg ik mezelf zover: ik las "Zelf schrijver worden" van Reve. Een groot mens die "De Avonden" op zijn naam heeft staan, maar ook een volksroman als "Een Circusjongen", dat ik eerst niet mocht en daarna niet durfde lezen, en toen ik het wel deed mij diep in de ziel tastte.

In "Zelf schrijver worden" vond ik eindelijk eens een definitie van wat kunst is, namelijk gestileerd menselijk handelen (of een product daarvan), dat een ontroering teweeg brengt. Niet slecht van Gerard. Maar, dacht ik toen, er is zoveel kunst en toch hoor je zo weinig van ontroering. Gebeurt het nog wel? Gedreven door deze vraag besloot ik een tocht te maken langs leden van de Universitaire Gemeenschap. Immers, kunst en wetenschap gingen toch hand in hand. Op zoek naar ontroerden dus.

Mijn tocht begint bij Rob Visser, patholoog anatoom op het AZM. Wat heeft hem in zijn leven nou het meest ontroerd? Waarom juist dat? Heeft hij zich de laatste tijd nog laten ontroeren? Heeft hij plannen in de nabije toekomst op het gebied van ontroering? Hieronder volgt een verslag van het begin van de "queste".

Op de achtergrond klinkt, bemoedigend, klassiek als ik hem opbel. Ik verras hem natuurlijk. "Tja, ik was net bezig een schema in elkaar te zetten, eh, ontroering..." Daar vraag je hem wat. Welk boek hij bijvoorbeeld het mooiste vond? Zonder aarzelen: "Robins, Pathology, natuurlijk." Maar dat was flauw, natuurlijk.

"Het meest ontroerende in mijn geval is denk ik toch de Mattheus Passie. Maar waarom dat nou juist... Het stelt me in staat los te komen van alles, een soort opgaan in de muziek. Het is moeilijk onder woorden te brengen, het is een gevoel dat je krijgt. Wie weet speelt ook mee dat je aan de hand van die muziek onbewust herinneringen ophaalt aan een plezierige ervaring of sfeer van vroeger. Dat je via die muziek weer in dezelfde stemming komt. Ik draai de Mattheus Passie uiteraard elk jaar met Pasen, daar leef ik echt naar toe. En dat is een prima gevoel.

Wat muziek betreft ben ik een veelvraat. Ik hou eigenlijk overal van, zolang het maar kwaliteit is. En andere dingen, tja, cabaret spreekt me wel aan. Films zie ik wel. "Ghandi", vond ik goed. Maar films zijn voor mij toch niet meer dan interessant. Boeken lees ik niet, dat duurt me te lang. Gedichten, daar hou ik niet van, althans, dat ligt misschien nog verscholen. Misschien iets voor de toekomst.

Plannen voor de toekomst heb ik eigenlijk niet. Ik ga vaak dinsdagavonds naar de Onze Lieve Vrouwe Basiliek. Daar organiseert de stichting Pro Organo altijd orgelconcerten met gastorganisten. Kost haast niks en het is vaak erg goed. En laatst was ik bij de Johannes Passie. Maar toen het openingskoor inzette ging m'n pieper. Ik had dienst en er moest een patiënt geopereerd worden waar de patholoog bij nodig was. Dus moest ik acuut opdraven, en toen ik terugkwam waren ze in het laatste kwartier voor het eind.

Plannen? Ik wil zelf orgel gaan spelen. Mijn pianospel van vroeger is grotendeels geatificeerd, maar dat is wel op te halen. En dan speel ik het liefst op zo'n electrisch orgel want die kan je dimmen, zodat anderen er geen last van hebben. Ja, als dat kan, sla ik direct toe".

Matheus Passie uitgegeven door Archiv 1958, uitgevoerd door het Munchner Bachorkest onder leiding van Karl Richter. Binnenkort organiseert Pro Organo een nieuwe orgelcyclus; aankondiging in de Limburger.

Jan Mokkenstorm

Het eetcafé van Maastricht

Grolsch Bier
Menu naar keuze
Dagschotel
Uitstekende koude buffetten
Vriendelijke prijzen
hoek St. Pieterstraat
Dagelijks van 17.00 tot 02.00 uur
Keuken van 17.30 tot 21.30 uur
Telefoon 043-210158

Speciaal voor academici en hbo'ers biedt
FINANCIËEL BUREAU ACADEMICI

hypotheek tot 100%, ook zonder gem.gar. met uitstekende voorwaarden.

Rente vanaf **6,6%** tot 7,5% (30 jaar vast)

rentevaste periodes:

10-20-30 jaar

VRAAG NU

VRIJBLIJVEND ADVIES

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met onze afdeling hypotheek.

B-L-Assurantiën,
Heerenweg 316a, Heerlen
045-210101

B & L
ASSURANTIËN B.V.

boeken in heel linnen in leer met goudopdruk in perkament

maar ook stencils, proefschriften, e.d.

handboekbinderij arno lipsch

hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

De tien witte doeken van Maastricht

Een provinciehoofdstad mag de cinefiel best iets te bieden hebben. Hoe zit dat in Maastricht? Het was enkele jaren geleden nog vaak maanden lang wachten voordat een recente kwaliteitsfilm zich hier aandiende tussen de overstelpende hoop 'kneukfilms'. Toch lijkt het erop dat het aanbod aktueller en ruimer begint te worden.

Porno

Drie van de vier Maastrichtse filmtheaters zijn in particuliere handen. Het bioscoopcomplex in de Wijcker Brugstraat beschikt over vier zalen, de Palace 1 en 2, Festival en Studio, met een gezamenlijke capaciteit van 700 zitplaatsen, en is eigendom van de Bios BV waarvan de heren Winkens en Nolmans de aandeelhouders zijn. Deze BV exploiteert ook het H5 theater in Heerlen. Vorig jaar bezochten ongeveer 80.000 mensen een film in een van de vier zalen. Een groot deel, liefst 35 à 40 %, kwam voor de doorlopende pornovoorstelling in Palace 2. De prijzen zijn gestandaardiseerd: een tientje, ook voor de zogenaamde avondvullende films. Nolmans: "Wij programmeren als commercieel bedrijf zo breed mogelijk, naast porno draaien wij avonturenfilms en ook wel eens een horrorfilm, maar een groot deel valt toch in de categorie serieuzere film. Regelmatig komen wij met specials, zoals onlangs nog de James Bond cyclus en binnenkort willen wij een Hitchcock-special vertonen."

Toon Hermans

De Mabi, waar vroeger nog Toon Hermans op de planken heeft gestaan, heeft met de recente verbouwing van de Mabi 4 de beschikking over ongeveer 750 plaatsen. Jaarlijks komen er 120.000 mensen over de drempel. De prijzen variëren van elf gulden voor een film van normale duur en voor een rolprent van iets langere duur wordt één gulden meer gevraagd. Bij Mabi BV is de heer Theunisse directeur. De bedrijfsleider van het vier-zalencomplex, meneer Vermin, is bereid het repertoire toe te lichten: "Wij willen beslist geen porno in huis, dat lijkt mij trouwens ook moeilijk te combineren met kindermatinees. We kiezen voor de betere film. Dat werpt op de langere termijn ook meer vruchten af. Ach, er glipt wel eens een mindere film tussen. Het publiek heeft gelukkig nu weer de weg naar de bioscoop gevonden. Zo zaten wij hier onlangs nog met gereserveerde zalen voor 'Out of Africa'. Een prima ontwikkeling".

Ciné K

Boven het café 't Knijpke in de Bernardusstraat is sinds enige maanden een heus filmtheater in bedrijf; Ciné K genaamd. De als kleurrijk Maastrichtenaar bekend staande Jef Vliegen is eigenaar van café en theater, maar de programmering komt voor rekening van Hans van Genk, door zijn in het Maastrichtse Filmhuis opgedane ervaring geen onbekende met de filmmaterie. Ciné K is een onafhankelijk theater, heeft 85 zitplaatsen en hoopt zeer optimistisch per jaar ongeveer

25.000 mensen over de vloer te krijgen. Binnenkort wordt ook geëxperimenteerd met middag- en nachtvoorstellingen. De toegangsprijs houdt het midden tussen het Filmhuis en de reguliere bioscoop: acht gulden. Van Genk: "Wij mikken niet alleen op studenten maar op alle mensen die geïnteresseerd zijn in de filmkunst. Grofweg zie je hier dan ook mensen van 16 tot 40. Wij programmeren vanuit cinematografisch oogpunt, niet alleen recente, vernieuwende films komen aan bod maar ook de historisch belangwekkende prenten. Wij zouden graag functioneren als een cinemateek. Alleen laat de bezettingsgraad helaas nu nog te wensen over."

Lumière

Het Filmhuis is een stichting en krijgt van de gemeente een kleine financiële steun van f 10.750. Als je lid bent kom je er voor vier gulden binnen, niet-leden betalen een rijksdaalder meer. In het huidige onderkomen staan 70 stoelen, waarop in een jaar tijd ongeveer 15.000 mensen plaatsnemen. Directeur Besselink praat eigenlijk het liefst over het nieuwe filmhuis, dat aan de overkant van de straat moet komen, in de Ierewacht, en dat waarschijnlijk de naam Lumière gaat dragen. Op de bouwtekening staan onder meer twee zalen geprojecteerd met een gezamenlijke capaciteit van 130 zetels en een projectiemogelijkheid van 16 en 35 mm, een ruime foyer en een groot terras. Dan pas, na tien jaar, wordt de accommodatie optima forma, voorlopig is het nog behelpen. Het bezoekersaantal voor het komende jaar wordt op ruim 20.000 geraamd. "Eigenlijk is het nu een onhoudbare situatie en kunnen wij de bezoeker niet die service geven die hij verdient. Maar met de moeilijkheden rond de verbouwing ziet het er naar uit dat het nieuwe Filmhuis pas rond Kerst kan opereren. Wat onze programmering betreft: hoewel wij nog steeds, naast de avant-garde en de geëngageerde cinema, het accent leggen op de grotere, alter-

natieve films die in het commerciële circuit minder aan bod komen, wordt de scheiding tussen de reguliere bioscoop en het Filmhuis steeds vager. Je ziet dat we steeds meer naar elkaar toegroeien. Het Filmhuis funktioneert vaak als proeftuin voor de bioscoop. De bioscopen horen beter te letten op de kwaliteit en de filmhuizen dienen zakelijker te worden. Ook heeft er een verschuiving plaats gevonden onder het publiek. Waren het jaren geleden nog vooral de jongeren die de bioscoop plat liepen, nu zien we, mede door de video-hausse, dat het publiek ouder is en vaak ook over een beter opleidingsniveau beschikt. Het huidige filmpubliek komt aardig in de buurt van het schouwburgpubliek. Vandaar ook dat de bioscoop beter programmeert."

Scheef oog

De bezoeker heeft nauwelijks te klagen over het zitcomfort en de ambiance in de projectiezalen. Overbodige pauzes, teveel reclamefilmpjes, flauwe pauzemuziekjes en lastige burendargelaten, is de service, behalve in het huidige filmhuis, overal redelijk tot goed. In vergelijking met een aantal jaren geleden loopt Maastricht ook niet al te veel achter op de landelijke premieres. Nolmans: "Hier zijn wij redelijk op tijd. Allicht zijn wij afhankelijk van het aanbod en kunnen soms ook niet in de eerste run erbij zitten, omdat er maar 4 of 5 kopieën uitgebracht worden, maar dan is het altijd nog in de tweede run. Als de grote klappers gelijk op 15 kopieën worden uitgebracht dan hebben wij ook de première." Hans van Genk is echter van mening dat Maastricht nog steeds verstoken blijft van een belangrijk aantal kwaliteitsfilms. Voor Ciné K is het echter als klein onafhankelijk theater moeilijker om bij distributeurs claims te leggen. Besselink: "Maastricht is geen echte filmstad. Neem bijvoorbeeld Nijmegen dat de helft meer inwoners telt, maar waar wel twee maal zoveel mensen naar de film gaan. Het

valt beslist te merken dat Maastricht nog geen echte studentestad is. Door de komst van Ciné K en na opening van het nieuwe Filmhuis wordt het best wel een luxe filmstad. Als er een beter filmklimaat aangeboden wordt, gaan er ook meer mensen naar de film. Daarom hebben wij elkaar ook nodig, en dient er, zeker als straks overall op 35 mm gedraaid wordt, regelmatig onderling overleg plaats te vinden." Er bestaan al goede contacten tussen de Mabi, Ciné K en het Filmhuis. Nolmans van de Palace kijkt nog wel eens met een scheef oog naar de subsidie die het Filmhuis krijgt; "Met mijn belastingcenten wordt mijn bedrijf concurrentie aangedaan, waarom vragen zij ook geen tienje entree?", en hij vindt het ook niet terecht dat het filmhuiscircuit films op zijn repertoire neemt die het uitstekend in de bioscopen doen. Hij is desondanks van mening dat het Filmhuis bestaansrecht heeft.

Uitkrant

Een algemene klacht van de exploitanten is de manier waarop de regionale pers de film behandelt. Van Genk: "Dat mag geen naam hebben, dat is armeterig. Die stoffige pers hier besteedt er nauwelijks enige ruimte aan, nog maar te zwijgen over de manier waarop." Om daar iets aan te doen zijn er tussen verschillende culturele instellingen momenteel oriënterende besprekingen gaande om te komen tot een regelmatig verschijnende advertentie in de kranten zodat het publiek beter geïnformeerd wordt over het culturele leven in de stad; een kolom waar de films, de muziek, het toneel en de tentoonstellingen die in een week in de stad te zien zijn mooi op een rijtje staan. Als het lukt de diverse instellingen op één lijn te krijgen, dan ligt het ook in de bedoeling deze kolom in affichevorm te verspreiden. Het is dan nog maar een kleine stap naar een echte, complete uitkrant voor Maastricht.

Paul Pinxten

Agenda

Filmhuis Maastricht

Donderdag 5 juni tot en met zondag 8 juni, 20.00 uur en 22.30 uur, en maandag 9 juni tot en met woensdag 11 juni, 20.00 uur: 'Kiss of the Spiderwoman' van Hector Babenco.

Maandag 9 juni tot en met woensdag 11 juni, 22.30 uur: 'Stem der Vermisten' van Eric van Zuylen.

Donderdag 12 juni tot en met woensdag 18 juni, 20.00 uur en 22.00 uur: 'Macaroni' van Ettore Scola.

Donderdag 19 juni tot en met zondag 22 juni, 20.00 uur en 22.00 uur, en maandag 23 juni tot en met woensdag 25 juni: 'Verführung, die grausame Frau' van Elfi Mikesch en Monika Treut.

Diversen

Festival van Vlaanderen, o.a. met Nationaal Orkest van België, Musica Antiqua Köln, Ensemble Alia Musica (Milaan), Gustav Leonhardt, Dezo Ranki, BRT Koor, BRT Filharmonisch Orkest en Limburg Symphonie Orkest, info: (056) 22.00.33, toestel 264.

Stadsschouwburg Heerlen, zaterdag 14 juni: Mozartprogramma van Rotterdam Philharmonisch Concert.

Kunstveiling voor AMNESTY: Kruithuis (RL), zaterdag 7 juni 13.00-17.00 uur met werk van 60 Limburgse kunstenaars. Kijkdagen 4,5,6 juni van 12.00-18.00 uur, ingang poort t.o. Conservatorium, Maastricht.

'Beeldteken', tentoonstelling van beelden van voormalige studenten van Piet Killaars, docent plastische vormgeving, binnenplaatsen Universiteitsbibliotheek en Nieuwenhof. In gangen Universiteitsbibliotheek: Eindexamenwerk '86 van studenten monumentale en keramische vormgeving en edelsmeden van de Stadsacademie. Opening van de exposities: zaterdag 7 juni, 17.00 uur in het Kruithuis.

Alden Biesen, Dilsen (B): 'IJsland Tijddoos', foto's van Stefan Kellens.

Hof van Oensel, Schimmert: Chantal Claeys (schilderijen en tekeningen) en Han van Soest-van der Velden (keramiek en klein brons).

Het Bassin, Maastricht: installaties van Nederlandse, Belgische en Duitse kunstenaars.

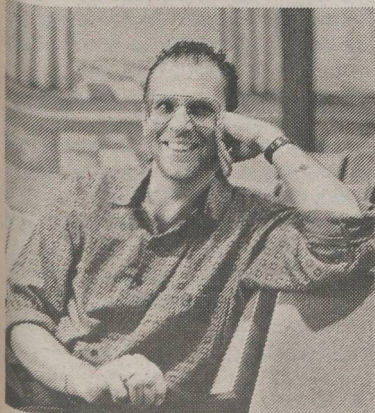
Museum Abteiberg, Mönchengladbach: sculpturen van Per Kirkeby.

Galerie Peer, Maastricht: tekeningen van Gertie Bierensbroodspot (o.a. voorstudies van gouvernementspanelen)

Proosdijhoeve, Meerssen: schilderijen en beelden van Gene Eggen.

Gemeentemuseum en Galerie Wansink Roermond: beelden en schilderijen van Frans Peeters.

Nürnbergfestival, Nürnberg (D), 14 en 15 juni: o.a. Rod Stewart, Simple Minds, Simply Red, Talk Talk, Chris Rea, Waterboys, The Alarm, Cock Robin, The Damned, Feargal Sharkey, Fine Young Cannibals, info: 09-49-69-20115.

moretca

Cuba si!

Network is een wereldomspannend samenwerkingsverband van medische faculteiten die zich vooral willen richten op het heil van hun directe omgeving, zoals de Maastrichtse faculteit dat oorspronkelijk ook graag wilde. Een ander gemeenschappelijk kenmerk van de aangesloten faculteiten is het probleemgeoriënteerd onderwijs. En omdat de RL in de ontwikkeling van dat onderwijs nog steeds een voor-aanstaande rol speelt, is de medische faculteit een belangrijk lid van de Network-organisatie. En Maastricht wordt bijna gezichtsbepalend voor Network als men bedenkt dat niemand minder dan professor Co Greep secretaris-generaal is van de organisatie. In die functie reist Co heel wat af. Een van de landen die hij regelmatig aandoet is Cuba. Wie Network zegt, zegt Greep; wie Cuba zegt, zegt Castro. Co en Fidel schijnen elkaar onderhand goed te kennen en beiden verheugden zich op een spoedig weerzien, deze zomer op het sigareneiland. Daar hadden de speurneuzen van De Limburger lucht van gekregen en op een gunstig moment sloegen zij toe: Greep beloofde twee journalisten mee te nemen in zijn woelige kielzog: een sterreporter en een fotograaf. De man die voor iedere spreekwoordelijke scheet in de krant staat, kon ook wel eens wat terugdoen, nietwaar?

De kans van hun leven voor de jongens om De Limburger met één klap van zijn Tante Betje-complex af te helpen. Ziet U het exclusieve interview al voor U? Castro kondigt een raketaanval op Washington aan en groet de bevolking van Maastricht. En sinds hij geen sigaren meer rookt is hij drie kilo zwaarder geworden.

Cuba no!

Toen ging er iets mis tussen Greep en De Limburger. Daags na de eerste open hart-operatie publiceerde de krant op zijn voorpagina een foto van de eerste patiënte, terwijl ze nog op de operatietafel lag. Aan weerszijden van de tafel stonden

Als De Limburger deze foto had geplaatst, was Greep niet boos geworden, omdat hij er links op te zien is.

de trotse chirurgen Penn en Janssen te glunderen. Die foto, nota bene gemaakt door de fotograaf van het ziekenhuis, kwam de twee Cuba-reporters duur te staan. Onmiddellijk na het verschijnen van het blad belde een briesende Greep naar de redactie om een verklaring te eisen waarom deze foto was gekozen en niet een andere waar hij op stond. Hij was als eerste assistent bij de operatie uitgenodigd, uit dankbaarheid voor zijn inspanningen om Maastricht een hartchirurgisch centrum te bezorgen. En daar overheen kwam nog eens briefje om zijn medewerking aan de Cuba-reis op te zeggen. Zo hard en meedogenloos kan het leven van de journalist zijn.

De Limburger probeerde er nog van alles aan te doen om de boze professor gunstig te stemmen: enkele dagen later werd nog een speciaal vermeld dat Greep bij de operatie aanwezig geweest was en dat hij zeer tevreden was over de gang van zaken. En de hoofdredacteur liet persoonlijk weten dat er voor de Limburger eigenlijk maar drie mensen belangrijk zijn: Zijne Heiligheid de Paus, Hare Majesteit de Koningin en Professor Greep. Maar het mocht niet baten: onze reporters

moesten maar zien wat ze op Cuba gingen doen, als ze maar uit de buurt van Greep bleven.

Droefenis en leedvermaak bij de redactie, dat kunt U wel raden. Maar wat de jongens van De Limburger niet wisten en Greep wel, was dat de secretaris-generaal helemaal niet naar Cuba ging. De Network-bestuurders hebben de afgelopen tijd zo uitbundig gereisd, dat het reisbudget geheel verteerd is. Greep moest zijn bezoek dus afzeggen.

Maar wie denkt dat dat zo maar gaat, kent de wereldwijde reputatie van Co Greep niet. De Cubanen waren zo beteuterd over de afzegging (of wilde Castro coûte que coûte die jongens van De Limburger ontvangen?) dat zij onmiddellijk antwoordden. Gezien het uiterst grote belang van het bezoek zouden zij alles in het werk stellen om de reis toch door te laten gaan. Stel je voor dat Greep toch gaat, wat gebeurt er dan met die jongens van De Limburger? Zal de cholische professor zijn ijdelheid of zijn wraakgevoelens laten zegevieren? Wordt vervolgd, hier of in De Limburger.

Juristen asportief?

Het was een goed sportjaar, dit jaar. De tournooiën werden druk bezocht en de verschillende cursussen zaten mudvol. Vooral de onderdelen waarvoor een extra betaling werd gevraagd lagen goed in de markt: tennis, dans, onderwatersport en yoga. Voor de interne competities, zoals het zaalvoetbal, moesten velen teleurgesteld worden omdat de belangstelling te groot was. Het aantal verkochte sportkaarten vertoonde een aanzienlijke stijging, niet alleen onder studenten maar ook onder medewerkers. Zou het dan, ondanks alle slechte berichten over kortingen op de studentenvoorzieningen, toch nog goed komen met de sportieve activiteiten van de Maastrichtse universiteitsbevolking?

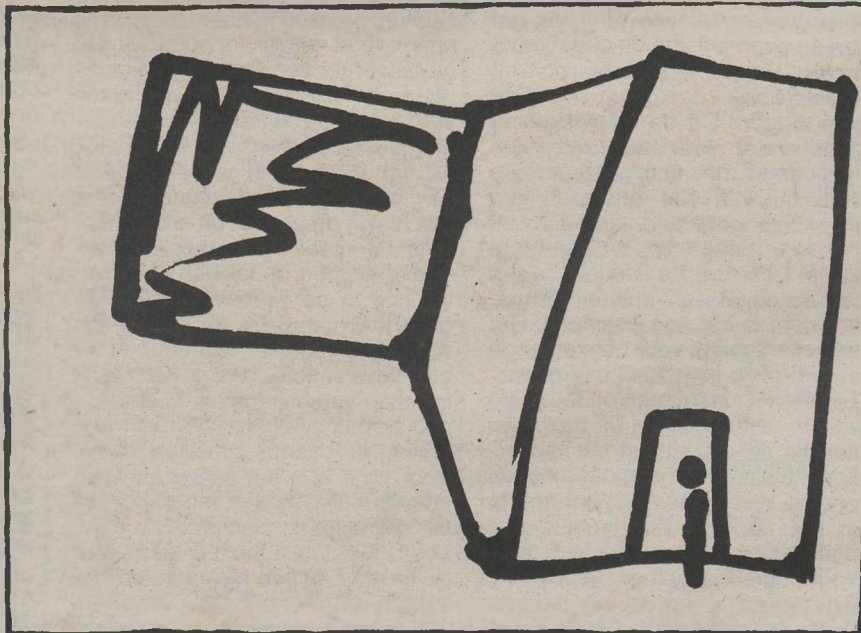
De Rijksuniversiteit Limburg heeft geen eigen accommodatie voor sport; alles moet gehuurd worden van derden. Er is echter veel minder ruimte voor handen dan de dienst Lichamelijke Vorming en Sport zou willen huren, op grond van de belangstelling onder de studenten. Het ziet er bovendien niet naar uit dat in deze situatie binnenkort verandering gaat komen. Plannen voor nieuwe sporthallen in Maastricht zijn er wel, maar nog in een zeer pril stadium. De kans dat er andere voorzieningen, zoals sportvelden of tennisbanen, voor de universiteit beschikbaar komen is nog kleiner.

En dan is er nog iets. Vorig jaar (de cijfers van dit jaar zijn nog niet bekend, maar zullen niet veel afwijken van die van 1984/85) schafte 38 procent van de studenten een sportkaart aan. Dat is niet opzienbarend, maar uitgesplitst naar faculteit gaat dit cijfer wat meer leven. Studenten aan de medische en algemene faculteit blijken het sportiefst: vijftig procent van hen had zes tientjes over voor de deelnemerskaart. Onder de economen was slechts een op de drie daartoe bereid, maar de stijfste harken moeten toch op de juridische faculteit gezocht worden: van elke tien rechtenstudenten zijn er maar twee die af en toe wat aan sport doen.

Mexikoe en unistier

Aan het gras in Mexico kun je zien dat daar geen graasverbod is geweest. Of zouden de omwonende krotbewoners de groene halmen zo kort afgeknabbeld hebben? Wat is er nou tegen een gespierd spelletje bal met de voet over breed gemutste pauperruggen? Dat bevordert het toerisme en voetbal is tenslotte oorlog. Maar aan geweld buiten het veld heb je als kijker natuurlijk niets. Op het slagveld zelf wordt nauwelijks geslagen en het publiek gedraagt zich als een tamme horde tennistants. Een beetje wedstrijd moet loeien en bloeien op z'n Brussels. Dit is geen topvoetbal maar softe eenheidsworst. Al die elftallen zijn hetzelfde, het lijken wel universiteiten. Daarom moeten er ook weer topuniversiteiten komen waar rasechte unistieren de researchkoe weer eens flink bij de ivoren horens kunnen vatten. Topprofessor De Wied heeft dat goed gezien: in het jaar 2000 is de universiteit weer terug in de ivoren toren. In die toren zal de wetenschappelijke melkkoel geen windeieren leggen, maar gouden kalveren werpen over de ruggen van gekelderde massa-universiteiten. Dat zal de scheids van het ministerie geen bal kunnen schelen, als hij ook maar hoog van de toren mag blazen. Een massa-universiteit is toch veel leuker. Daar mogen tenminste nog amateurs stoeien met behoud van grootschalige uitkeringen. Let op mijn woorden: Libië wint in Mexico.

Wiede Weerga

Universitair Bedrijfsleven (II)

Vorige keer gaf ik jullie, lezertjes, al een korte inleiding in de Amerikaanse verhouding universiteit - bedrijfsleven. Even oprispen: het is volstrekt geaccepteerd, normaal, en soms zelfs verplicht om als universiteit met het bedrijfsleven in zee te gaan. Een bron van inkomsten, en bovendien geldt op het individuele niveau dat je als hoogleraar eigenlijk niet veel voorstelt als je niet af en toe "consultancies" doet: de topper wat dat betreft is in Berkeley een business-hoogleraar die \$ 1500 per dag vraagt voor zijn advies...

Enfin, ook op andere terreinen laat de binding universiteit - bedrijfsleven zich gevoelen. Het "schooljaar" loopt ook in Maastricht weer op haar eind, hè? Zijn de vers af te studeren al druk bezig te solliciteren? Je zou denken dat dat hier in Berkeley óók zo gaat, hè?

Neen hoor! Zo gaat dat dus niet. Hier. Op sommige dagen zie je hier plotseling studenten, die gisteren nog in hun gerafelde spijkerbroek naast je zaten, in driedelig pak met een documentenkoffertje over de campus schuifelen. En masse beweegt een donkerblauwe en grijze walm zich over de universiteitsterreinen. Studenten op weg naar een "job-interview", een sollicitatie-gesprek.

Dat is hier mooi geregeld, en daar moet ik dan ook zeker niet mijn bewondering voor onder stoelen en banken steken. Hoe gaat het hier als je een baantje zoekt, voor de zomervakantie of voor wat langere tijd? Je wendt je tot de "fieldplacement coordinator" van jouw faculteit of School; een persoon die zich met allerlei professionele dingen "in het veld" bezighoudt, van stages tot baantjes. Bij hem/haar lever je je curriculum vitae in, en vult een formulier in met hoe, wie, wat, waar en vooral: hoeveel? Als je geluk hebt kan je gelijk al intekenen voor een sollicitatiegesprek, als het "bedrijf" (in de breedste zin) van jouw keuze al uit zichzelf naar Berkeley komt voor recruterings-doeleinden. Anders nodigt de "fieldplacement coordinator" een aantal bedrijven uit om te komen en/of lokt ze hiernaar toe door een paar uitmunten de curricula vitae op te sturen. In de meeste gevallen komen ze maar wat graag. De universiteit zorgt verder voor alle faciliteiten, en daar sta je dan als student, netjes ingepakt in de rij, te wachten voor het gesprek. Vanzelfsprekend is de selectie bijzonder zwaar (iederéén zit immers op de eerste rij: geen zaterdagkrant-gepluis voor advertenties), maar daar staat tegenover dat het niet ongewoon is om drie gesprekken op één dag te hebben. Dat werkt weer kansverhogend.

Soms is de vraag vanuit het bedrijfsleven/werkgevers zo onvoorstelbaar groot, dat een faculteit of bepaalde beroepsgroep een grote banenbeurs moet organiseren om iedereen aan bod te laten. Ook weer reclame voor het bedrijf.

Afsluitend nog even over het driedelig blauw of grijs: dit wordt ook voor vrouwen (in gefeminiseerde vorm, dus met 'n stijve rok) als enig acceptabele sollicitatie-kledij gezien; zonder kom je nergens. U gelooft mij niet? Lees de bestseller "Dress For Succes" er maar op na!

Bericht uit Berkeley.